

สุภาษิต

คนที่มึสติปัญญา

จะเกรงกลัวพระเยโฮวาห์
1 สุภาษิตของซาโลมอน โอรส
ของดาวิด กษัตริย์แห่งอิส-
ราเอล
2 เพื่อให้บรรลุปัญญาและคำ
สั่งสอน เพื่อให้เข้าใจถ้อยคำ
แห่งความเข้าใจ
3 เพื่อให้รับคำสั่งสอนในเรื่อง
สติปัญญา ในเรื่องความเที่ยง
ธรรม ความยุติธรรมและความ
เที่ยงตรง
4 เพื่อให้ความหยิ่งรู้แก่คนเขลา
ให้ความรู้และความเฉลียวฉลาด
แก่คนหนุ่ม
5 ทั้งปราชญ์จะได้ยินและเพิ่ม
พูนการเรียนรู้ และคนที่มีความ
เข้าใจจะได้คำปรึกษาที่ฉลาด
6 เพื่อให้เข้าใจสุภาษิตและ
ปริศนา ทั้งถ้อยคำของปราชญ์
และปริศนาที่ลึกลับของเขา
7 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์เป็น
บ่อเกิดของความรู้ คนโงื่อย่อม
ดูหมิ่นปัญญาและคำสั่งสอน
8 บุตรชายของเราเอ๋ย จงฟังคำ
สั่งสอนของพ่อเจ้า และอย่าละ
ทิ้งกฎเกณฑ์ของแม่เจ้า
9 เพราะทั้งสองนั้นจะเป็นมาลัย
งามสวมศีรษะของเจ้า เป็นจี้
ห้อยคอของเจ้า
10 บุตรชายของเราเอ๋ย ถ้าคน

บาปล้อชวนเจ้า อย่าได้ยอมตาม
11 ถ้าเขาว่า "มากับพวกเราเถิด
ให้เราหมอบคอยเอาเลือดคน
ให้เราชุ่มตักคนไร้ผิดเล่นเถิด
12 ให้เรากลิ่นเขาทั้งเป็นอย่าง
แดนผู้ตาย และกลิ่นเขาทั้งตัว
อย่างคนเหล่านั้นที่ลงไปสู่ปาก
แดน
13 เราจะพบของประเสริฐทุก
อย่าง เราจะบรรจุน้ำของเรา
ให้เต็มด้วยของที่บริบได้
14 จงเข้าส่วนกับพวกเรา เราทุก
คนจะมีเงินถุงเดียวกัน"
15 บุตรชายของเราเอ๋ย อย่าเดิน
ในทางนั้นกับเขา จงยับยั้งเท้า
ของเจ้าจากวิถีของเขา
16 เพราะว่าเท้าของเขาวิ่งไปหา
ความชั่วร้าย และเขารีบเร่งไป
ทำให้โลหิตตก
17 เพราะที่จะชิงช้ายั่วให้คน
เห็น ก็ไร้ผล
18 แต่คนเหล่านี้หมอบคอยโล-
हितของตนเอง เขาชุ่มตักชีวิต
ของเขาเอง
19 ทางของบรรดาผู้ที่หากำไร
ด้วยความทารุณโหดร้ายก็อย่าง
นี้แหละ คือมึนย่อมคร่ำเอาชีวิต
ของเจ้าของตนเอง
20 ปัญญาร้องเสียงดังอยู่ที่ถนน
เธอเปล่งเสียงของเธอตามถนน
21 เธอร้องออกมาที่ชุมนุมชน

(1) สภข 10:1 (2) สภข 4:5 (3) สภข 2:1 (4) สภข 1:22-23 (5) สภข 9:9; 12:1
(6) มธ 13:10-17 (7) สภข 9:10 (8) สภข 1:10 (9) สภข 3:22 (10) สภข 7:21-23
(11) สภข 1:16 (12) สดต 35:25 (13) สภข 1:19 (15) สภข 4:14 (16) สภข 4:16

ใหญ่สุด ที่ทางเข้าประตูเมือง
เธอกล่าวถ้อยคำของเธออยู่ใน
เมืองว่า

22 "คนเขลาเอ๋ย เจ้าจะรักความ
เขลาไปนานสักเท่าใด คนมัก
เยาะเย้ยจะปิติยินดีในการเยาะ
เย้ยนานเท่าใด และคนโง่จะ
เกลียดความรู้นานเท่าใด

23 จงหันกลับเพราะคำตักเตือน
ของเรา ดุเถิด เราจะเทวิญญาณ
ของเราให้เจ้า เราจะให้ถ้อยคำ
ของเราแจ่มแก่เจ้า

24 เพราะเราได้เรียกแล้วและ
เจ้าปฏิเสธ เราเหยียดมือออก
และไม่มีใครสนใจ

25 เจ้ามิได้รับรู้ในบรรดาคำ
แนะนำของเรา และไม่ยอมรับ
คำตักเตือนของเราเลย

26 ฝ่ายเราจะหัวเราะเย้ยความ
หายนะของเจ้า เราจะเยาะ
เมื่อความกลัวล้นมากกระทบ
เจ้า

27 เมื่อความหวาดกลัวของเจ้า
มาถึงอย่างการรกร้างว่างเปล่า
และความพินาศของเจ้ามาถึง
อย่างลมหมุน เมื่อความซึมเศร้า
และความปวดร้าวมาถึงเจ้า

28 แล้วเขาจะทูลเรา แต่เราจะ
ไม่ตอบ เขาจะแสวงหาเราอย่าง
ขยันขันแข็ง แต่จะไม่พบเรา

29 เพราะว่าเขาเกลียดความรู้
และไม่เลือกเอาความยำเกรง

พระเยโฮวาห์

30 เขาไม่รับคำแนะนำของเรา
เลย แต่กลับดูหมิ่นคำตักเตือน
ของเราทั้งสิ้น

31 เพราะฉะนั้นเขาจะกินผล
แห่งทางของเขา และอิมด้วย
กลวิธีของเขาเอง

32 เพราะการหันกลับของคนโง่
จะฆ่าเขา และความเจริญของคน
โง่จะทำลายเขา

33 แต่บุคคลผู้ฟังเราจะอยู่อย่าง
ปลอดภัย เขาจะอยู่อย่างสุขสงบ
ปราศจากความคิดพรั่นพรั้งใน
ความชั่วร้าย"

พระเจ้าทรงประทาน

สติปัญญา

2 บุตรชายของเราเอ๋ย ถ้าเจ้า
รับคำของเรา และสะสมคำ
บัญชาของเราไว้กับเจ้า

2 กระทำหูของเจ้าให้ฟังเพื่อรับ
ปัญญา และเอียงใจของเจ้าเข้า
หาความเข้าใจ

3 เออ ถ้าเจ้าร้องหาความรอบรู้
และเปล่งเสียงของเจ้าหาความ
เข้าใจ

4 ถ้าเจ้าแสวงหาปัญญาดูจหา
เงิน และเสาะหาปัญญาอย่างหา
ขุมทรัพย์ที่ซ่อนไว้

5 นั่นแหละ เจ้าจะเข้าใจความ
ยำเกรงพระเยโฮวาห์ และพบ
ความรู้ของพระเจ้า

6 เพราะพระเยโฮวาห์ทรงประ-

(22) สภข 6:9 (23) อสย 55:1-3 (24) อสย 50:2 (25) สภข 1:30 (27) สภข 3:25

(28) ปฐก 6:3 (29) สภข 1:22 (30) สภข 1:25 (31) สภข 14:14 (32) สภข 8:36

(33) สภข 8:32-35 (1) สภข 1:7 (2) สภข 18:1 (3) สภข 3:6 (4) สภข 3:14-15

ทานปัญญา ความรู้และความ
เข้าใจมาจากพระโอรสของพระ
องค์

7 พระองค์ทรงสะสมสติปัญญา
ไว้ให้คนชอบธรรม พระองค์ทรง
เป็นตั้งให้แก่ผู้ที่ดำเนินในความ
เที่ยงธรรม

8 พระองค์ทรงรักษาระวังวิถีของ
ความยุติธรรม และทรงสงวน
ทางของวิสุทธิชนของพระองค์ไว้

9 แล้วเจ้าจะเข้าใจความชอบ
ธรรมและความยุติธรรม และ
ความเที่ยงตรง คือวิถีที่ดีทุก
สาย

10 เมื่อปัญญาจะเข้ามาในใจ
ของเจ้า และความรู้จะเป็นที่
ร่มรื่นแก่จิตใจของเจ้า

11 ความเฉลียวฉลาดจะคอยเฝ้า
เจ้า และความเข้าใจจะระแวด
ระวังเจ้าไว้

12 เพื่อช่วยเจ้าให้พ้นจากทาง
แห่งคนชั่วร้าย จากคนที่พูด
ตลบตะแลง

13 ผู้ทอดทิ้งวิถีแห่งความ
เที่ยงธรรม เพื่อเดินในทางแห่ง
ความมืด

14 ผู้เปรมปรีดีในการกระทำ
ความชั่วร้าย และปดियินดีในการ
ตลบตะแลงของคนชั่ว

15 ผู้ซึ่งวิถีชีวิตของเขาล้วนแต่
คดเคี้ยวทั้งสิ้น และทางประ-
พฤติของเขาตลบตะแลง

16 เพื่อช่วยเจ้าให้พ้นจากหญิง
ชั่ว จากหญิงสัญจรที่พูดจาพะ-
แน่วพะนอ

17 ผู้ทอดทิ้งคู่เคียงที่นางได้มา
เมื่อยังสาว ๆ นั้นเสียและลี้ม
พันธสัญญาแห่งพระเจ้าของตน

18 เพราะเรือนของนางจมลงไป
สู่ความมรณา และวิถีของนางไป
สู่ชาวเมืองผี

19 ผู้ที่ไปหานางไม่มีกลับมาสัก
คนเดียว หรือหาว่ามีผู้ใดหันเข้า
ทางแห่งชีวิตอีกได้ไม่

20 ดังนั้น เจ้าควรจะทำใน
ทางของคนดี และรักษาวิถีของ
คนชอบธรรม

21 เพราะว่าคนที่เที่ยงธรรมจะ
ได้อยู่ในแผ่นดิน และคนดี
รอบคอบจะคงอยู่ในนั้น

22 แต่คนชั่วร้ายจะถูกตัดขาด
เสียจากแผ่นดินโลก และคน
ละเมียดจะถูกถอนรากออกไป
จากแผ่นดินโลกเสีย

จงถวายเป็นเกียรติแด่

พระเยโฮวาห์จึงได้สติปัญญา

3 บุตรชายของเราเอ๋ย อย่าลี้ม
กฎเกณฑ์ของเรา แต่ให้ใจ
ของเจ้ารักษาบัญญัติของเรา

2 เพราะสิ่งเหล่านี้ จะเพิ่มวัน
เดือนปี ชีวิตยืนยาว และความ
สุขสมบูรณ์แก่เจ้า

3 อย่าให้ความเมตตาและความ
จริงทอดทิ้งเจ้า จงผูกมันไว้ที่คอ

(7) สภษ 8:14 (8) สภษ 8:20 (9) สภษ 1:2-6 (10) สดต 119:97 (11) สภษ 4:6
(12) สภษ 1:10 (13) สภษ 21:16 (14) สภษ 10:23 (15) พบทญ 32:5 (16) สภษ 5:3
(17) สภษ 5:18 (18) สภษ 5:4 (19) สดต 81:12 (20) สภษ 13:20 (21) โยบ 1:1

ของเจ้า จงเขียนมันไว้ที่แผ่นจารึกแห่งหัวใจของเจ้า
 4 ดังนั้น เจ้าจะพบความโปรดปรานและความเข้าใจอันดีในสายพระเนตรพระเจ้าและในสายตามนุษย์
 5 จงวางใจในพระเยโฮวาห์ด้วยสุดใจของเจ้า และอย่าพึ่งพาความเข้าใจของตนเอง
 6 จงยอมรับรู้พระองค์ในทุกทางของเจ้า และพระองค์จะทรงกระทำให้อำนาจของเจ้าราบรื่น
 7 อย่าทำตัวฉลาดตามสายตาของตนเอง จงยำเกรงพระเยโฮวาห์ และออกไปเสียจากความชั่วร้าย
 8 การกระทำเช่นนี้จะเป็นสุขภาพแก่สะดือของเจ้า และเป็นไขในกระดูกของตม
 9 จงถวายเกียรติแด่พระเยโฮวาห์ด้วยทรัพย์สินของตม และด้วยผลแรกแห่งผลิตผลทั้งสิ้นของเจ้า
 10 แล้วยั้งของเจ้าจะเต็มด้วยความอุดม และบ่ออย่าอ้งุ่นของเจ้าจะล้นด้วยน้ำอ้งุ่นใหม่
 11 บุตรชายของเราเอ๋ย อย่าดูหมิ่นการตีสอนของพระเยโฮวาห์ หรือเบื้อหน้ายต่อการตักเตือนของพระองค์
 12 เพราะพระเยโฮวาห์ทรงตักเตือนผู้ที่พระองค์ทรงรัก ดัง

บิดาตักเตือนบุตรชายผู้ที่เขาปีติชื่นชม
 13 มนุษย์ผู้ประสบปัญญาและผู้ที่ได้รับความเข้าใจ เป็นสุขจริงหนอ
 14 เพราะผลที่ได้จากปัญญา ย่อมดีกว่าผลที่ได้จากเงินและกำไรรันตักกว่าทองคำเนื้อดี
 15 เธอประเสริฐกว่าทับทิม และบรรดาสิ่งที เจ้าปรารถนาจะเปรียบกับเธอไม่ได้
 16 ชีวิตยืนยาวอยู่ที่มือขวาของเธอ และที่มือซ้ายของเธอมีความมั่งคั่งและเกียรติยศ
 17 ทางของเธอเป็นทางของความร่มรื่น และวิถีทั้งสิ้นของเธอคือสันติภาพ
 18 เธอเป็นต้นไม้แห่งชีวิตแก่ผู้ที่ยึดเธอไว้ บรรดาผู้ที่ยึดเธอไว้ แน่นก็เป็นสุข
 19 พระเยโฮวาห์ทรงวางรากแผ่นดินโลกโดยปัญญา พระองค์ทรงสถาปนาฟ้าสวรรค์ด้วยความเข้าใจ
 20 โดยความรู้ของพระองค์น้ำบาดาลก็ปะทุออกมา และเมฆก็หยาดน้ำค้างลงมา
 21 บุตรชายของเราเอ๋ย จงรักษาสติปัญญาและความเฉลียวฉลาดไว้ อย่าให้ทั้งสองนี้หนีไปจากสายตาของเจ้า
 22 ดังนั้นทั้งสองจะเป็นชีวิตแก่

(4) ปฐก 39:2-4 (5) สภข 22:19 (6) สภข 16:3 (7) สภข 26:12 (8) สภข 4:22 (9) กตว 7:2 (10) สภข 11:24-25 (11) โยบ 5:17 (12) สภข 29:17 (13) สภข 4:5 (14) สภข 2:4 (15) สภข 8:11 (16) สภข 3:2 (17) สภข 2:10 (18) สภข 11:30

จิตใจของเจ้า จะเป็นความดง-
งามประดับคอของเจ้า

23 แล้วเจ้าจะดำเนินในทางของ
เจ้าอย่างปลอดภัย และเท้าของ
เจ้าจะไม่สะดุด

24 เมื่อเจ้านอน เจ้าจะไม่กลัว
เออ เจ้าจะนอนและการนอน
หลับของเจ้าจะเป็นอย่างผาสุก
สดชื่น

25 อย่าเกรงความหวาดกลัว
อย่างปัจจุบันทันด่วน และอย่า
เกรงเมื่อการรกร้างว่างเปล่าของ
คนชั้วมาถึง

26 เพราะพระเยโฮวาห์จะทรง
เป็นความไว้วางใจของเจ้า และ
จะทรงรักษาเท้าของเจ้าให้พ้น
จากการถูกจับ

27 อย่ายึดความดีไว้จากผู้
ที่สมควรจะได้รับ ในเมื่อสิ่ง
นี้อยู่ในอำนาจมือของเจ้าที่จะ
กระทำได้

28 อย่าพูดกับเพื่อนบ้านของ
เจ้าว่า "ไปเถอะ แล้วกลับมาอีก
พรุ่งนี้ฉันจะให้" ในเมื่อเจ้ามิให้
อยู่แล้ว

29 อย่ากะแผนงานชั่วร้ายต่อ
เพื่อนบ้านของเจ้า ผู้อาศัยอย่าง
ไว้วางใจอยู่ข้างๆเจ้า

30 อย่าโต้แย้งกับผู้ใดอย่าง
ไร้เหตุผลในเมื่อเขามีได้ทำ
อันตรายอย่างใดแก่เจ้า

31 อย่าอิจฉาคนที่ทารุณ อย่า

เลือกทางใด ๆ ของเขาเลย

32 เพราะคนตลบตะแลงเป็นที่
น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮ-
วาห์ แต่ข้อลึกลับของพระองค์
นั้นอยู่กับคนชอบธรรม

33 คำสาปแช่งของพระเยโฮวาห์
อยู่บนเรือนของคนชั่วร้าย แต่
พระองค์ทรงอำนาจพระพรแก่ที่
อาศัยของคนชอบธรรม

34 แน่นนอนพระองค์ทรงเยาะ
เย้ยคนที่มักเยาะเย้ย แต่พระ
องค์ทรงประทานพระคุณแก่คน
ที่ใจถ่อม

35 คนฉลาดจะได้เกียรติเป็น
มรดก แต่คนโง่จะได้ความอัป-
ยศเป็นตำแหน่ง

สติปัญญาจากบิดา

4 บุตรทั้งหลายเอ๋ย จงฟังคำ
สั่งสอนของพ่อเจ้า ให้ตั้งใจ
ฟังเพื่อเจ้าจะได้รับความเข้าใจ

2 เพราะเราให้หลักคำสอนที่ดี
แก่เจ้า อย่าละทิ้งกฎเกณฑ์ของ
เรา

3 เพราะเราเป็นลูกชายของพ่อ
เรา ดูอ่อนโยนและเป็นที่ยกย่อง
ในสายตาของแม่เรา

4 บิดาสอนเรา และพูดกับเราว่า
"ให้ใจของเจ้ายึดคำสอนของเรา
ไว้ให้มั่น จงรักษาบัญญัติของ
เรา และมีชีวิตอยู่"

5 อย่าลืมนะและอย่าหันกลับจาก
ถ้อยคำแห่งปากของเรา จงเอา

(23) สภข 2:8 (24) สภข 6:22 (25) โยบ 5:21-22 (26) สภข 14:26 (27) รม 13:7
(28) สภข 27:1 (29) สภข 6:14 (30) สภข 17:14 (31) สภข 23:17 (32) สภข 6:6
(33) สภข 21:12 (34) อสย 57:15 (35) สภข 4:8 (1) สภข 1:8 (2) สภข 8:6-9

ปัญหา และเอาความเข้าใจ
 6อย่าทอดทิ้งเธอ และเธอจะ
 รักษาเจ้าไว้ จงรักเธอ และเธอ
 จะระแวงระวังเจ้า
 7ปัญหาเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ฉะนั้น
 จงเอาปัญหา แม้เจ้าจะได้
 อะไรก็ตาม จงเอาความเข้าใจไว้
 8จงตราค่าเธอให้สูง และเธอจะ
 ยกย่องเจ้า ถ้าเจ้ากอดเธอไว้
 เธอจะให้เกียรติเจ้า
 9เธอจะเอามาลัยงามสวมศีรษะ
 เจ้า เธอจะให้มงกุฎแห่งสง่าราศี
 แก่เจ้า”
 10โอ บุตรชายของเราเอ๋ย จง
 ฟังและรับถ้อยคำของเรา เพื่อปี
 เดือนแห่งชีวิตของเจ้าจะมาก
 หลาย
 11 เราได้สอนเจ้าในเรื่องทาง
 ปัญหาแล้ว เราได้นำเจ้าในวิถี
 ของความเที่ยงธรรม
 12 เมื่อเจ้าเดิน ย่างเท้าของเจ้า
 จะไม่ถูกขัดขวาง และเมื่อเจ้าวิ่ง
 เจ้าจะไม่สะดุด
 13 จงยึดคำสั่งสอนไว้ และอย่า
 ปลดปล่อยไป จงระแวงระวังเธอไว้
 เพราะเธอเป็นชีวิตของเจ้า
 14 อย่าเข้าไปในวิถีของคนชั่ว
 และอย่าเดินในทางของคนชั่ว
 ร้าย
 15 จงหลีกเลี่ยง อย่าเดินบนนั้น
 เลี้ยวออกไปเสีย และจงผ่านไป
 16 เพราะถ้าคนชั่วร้ายไม่ได้ทำ

ความผิด เขาอนอนไม่หลับ ถ้า
 เขาไม่ได้ทำให้คนใดสะดุด เขา
 จะหลับไม่ลง
 17 เพราะเขารับประทานอาหาร
 ของความชั่วร้าย และดื่มเหล้า
 อุ่นแห่งความทารุณ
 18 แต่วิถีของคนชอบธรรม
 เหมือนแสงอรุณ ซึ่งฉายสุกใส
 ยิ่งขึ้น ๆ จนเต็มวัน
 19 ทางของคนชั่วร้ายก็เหมือน
 ความมืดทึบ เขาไม่ทราบว่าเขา
 สะดุดอะไร
 20 บุตรชายของเราเอ๋ย จงตั้งใจ
 ต่อถ้อยคำของเรา จงเอียงหูของ
 เจ้าเข้าหาคำพูดของเรา
 21 อย่าให้มันหนีไปจากสายตา
 ของเจ้า จงรักขามันไว้ภายในใจ
 ของเจ้า
 22 เพราะมันเป็นชีวิตแก่ผู้ที่ค้น
 พบ และมันเป็น สุขภาพแก่
 เนื้อหนังของผู้ที่นั่นทั้งสิน
 23 จงรักษาใจของเจ้าด้วยความ
 ระวังระไวรอบด้าน เพราะแหล่ง
 แห่งชีวิตเริ่มต้นออกมาจากใจ
 24 จงหันไปจากปากที่ พูดคุด
 เคี้ยว และให้ริมฝีปากสถลเสถียร
 อยู่ห่างจากเจ้า
 25 ให้ตาของเจ้ามองตรงไปข้าง
 หน้า และให้หนังตาของเจ้ามอง
 ตรงไปข้างหน้าเจ้า
 26 จงพิจารณาวิถีแห่งเท้าของ
 เจ้า แล้วทางทั้งสินของเจ้าจะ

(6) สภข 4:21 (7) ปญจ 7:12 (8) สภข 3:35 (9) สภข 1:9 (10) สภข 8:10
 (11) สภข 4:4 (12) สภข 6:22 (13) สภข 3:18 (14) สภข 1:10 (15) สภข 5:8
 (16) สภข 1:16 (17) สภข 9:17 (18) 2 ซมอ 23:4 (19) 1 ซมอ 2:9 (20) สภข 5:1

มั่นคง

27 อย่าเหไปข้างขวาหรือหันมาข้างซ้าย จงกลับเท้าของเจ้าเสีย จากความชั่วร้าย

จงระวังผู้หญิงชั่ว

5 บุตรชายของเราเอ๋ย จงตั้งใจต่อปัญหาของเรา จงเอียง

หูของเจ้าฟังความเข้าใจของเรา

2 เพื่อเจ้าจะรักษาความเฉลียวฉลาดไว้ และริมฝีปากของเจ้าจะระแวงระวังความรู้

3 เพราะริมฝีปากของหญิงชั่วนั้นก็หยาดน้ำผึ้งออกมู และปากของนางก็ลื่นยิ่งกว่าน้ำมัน

4 แต่ในที่สุด นางขมขื่นอย่างบอระเพ็ด และคมอย่างดาบสองคม

5 เท้าของนางก้าวลงไปสู่ความตาย ย่างเท้าของนางติดตามวิถีสุนทร

6 เกรงว่าเจ้าจะสนใจในวิถีแห่งชีวิต ทางของนางวนเวียนไปเพื่อเจ้าจะหารู้ทางนั้นไม่

7 ฉะนั้น โอ บุตรทั้งหลายเอ๋ย บัดนี้จงฟังเรา และอย่าพราวจากถ้อยคำแห่งปากของเรา

8 จงหลีกเลี่ยงของเจ้าให้ไกลจากนาง อย่าไปใกล้ประตูเรือนของนาง

9 เกรงว่าเจ้าจะให้เกียรติของเจ้าแก่คนอื่น และให้ปีเดือนของเจ้าแก่คนโหดร้าย

10 เกรงว่าแขกแปลกหน้าจะกินความอุดมสมบูรณ์ของเจ้าจนอิม และแรงงานของเจ้าตกไปในเรือนของคนต่างด้าว

11 และถึงบั้นปลายชีวิตของเจ้า เจ้าครวญคราง เมื่อเนื้อและกายของเจ้าถูกล้างผลาญ

12 และเจ้าว่า "ข้าเคยเกลียดคำสั่งสอนเสียจริงๆ และจิตใจของข้าดูหมิ่นการตักเตือน

13 ข้าไม่เคยเชื่อฟังเสียงครุของข้า หรือเอียงหูให้แก่ผู้สั่งสอนของข้า

14 ข้าจวนจะล้มละลายสู่ความพินาศอยู่รอมร่อ ในหมู่ชุมนุมชนและคนที่ประชุมกันอยู่นั้น"

15 จงตีมน้ำจากถึงเก็บน้ำของเจ้า ตีมน้ำไหลจากบ่อของเจ้าเอง

16 จงให้น้ำพุของเจ้าไหลกระจายออกไปนอกบ้าน และให้ธารน้ำนั้นไหลไปตามถนน

17 จงให้มันเป็นของเจ้าแต่ผู้เดียว และมีใช้สำหรับคนแปลกหน้าด้วย

18 จงให้น้ำพุของเจ้าได้รับพรและเปรมปรีดิ์อยู่กับภรรยาคนที่เจ้าได้เมื่อหนุ่มนั้น

19 จงให้นางเหมือนนางกวางที่นารีรัก เสียงฆาที่งามสง่า จงให้ถันของภรรยาเจ้าเป็นที่หน้าใจเจ้าอยู่ทุกเวลา จงตีมน้ำอยู่กับ

(27) พบทย 5:32 (1) สภข 2:1 (2) สภข 10:21 (3) สภข 2:16 (4) สภข 6:24-35 (5) สภข 2:18-19 (6) สภข 4:26 (7) สภข 4:1 (8) สภข 4:15 (9) สภข 6:29-35 (10) สภข 6:35 (11) สภข 7:23 (12) สภข 1:7 (13) ลก 15:18 (14) สภข 13:20

ความรักของนางเสมอ
20 บุตรชายของเราเอ๋ย เจ้าจะ
เคลิบเคลิ้มอยู่กับหญิงชั่วทำไม
เล่า และโอบกอดอกของนาง
สัญจรอยู่ทำไม

21 เพราะว่าทางของคนก็อยู่
เบื้องหน้าพระเนตรของพระเย-
โฮวาห์ และพระองค์ทรงใคร่
ครวญวิถีทั้งสิ้นของเขา

22 ความชั่วช้าของคนชั่วร้ายจะ
ดักเขาเอง และเขาก็จะติดอยู่กับ
ตาข่ายบาปของเขา

23 เขาจะตายปราศจากคำสั่ง
สอน และเพราะความโง่งอย่างยิ่ง
ของเขา เขาจึงจะหลงเงินไป

คำเตือนเรื่อง

การค้าประกัน

การเกียจคร้าน ความหยิ่ง

การเป็นพยานเท็จและ

การผิดประเวณี

6 บุตรชายของเราเอ๋ย ถ้าเจ้า
เป็นผู้ประกันเพื่อนของเจ้า
ได้ทำสัญญาให้แก่คนแปลกหน้า

2 เจ้าจึงติดบ่วงเพราะคำจาก
ปากของเจ้า และเจ้าติดกับ
เพราะคำพูดจากปากของเจ้า

3 บุตรชายของเราเอ๋ย จงทำ
อย่างนี้ และช่วยตัวเจ้าให้รอด
เถิด เพราะเมื่อเจ้าตกอยู่ในกำ-
มือเพื่อนของเจ้าแล้ว ไป รีบไป
วิงวอนเพื่อนของเจ้า

4 อย่าให้ตาของเจ้าหลับลง อย่า

ให้หนังตาของเจ้าปรือไป

5 จงปลีกตัวของเจ้าจากภัย
อย่างละมั่งที่ปลีกตัวจากมือของ
พราน อย่างนงจากมือของคน
จับนง

6 คนเกียจคร้านเอ๋ย ไปห้ามตไป
พิเคราะห์ดูทางของมັນ และจง
ฉลาด

7 โดยปราศจากผู้นำทาง ผู้ดูแล
หรือผู้ปกครอง

8 มันเตรียมอาหารของมันใน
ฤดูแล้ง และสำสมของกินของ
มันในฤดูเกี่ยว

9 โอ คนเกียจคร้านเอ๋ย เจ้าจะ
นอนนานเท่าใด เมื่อไรเจ้าจะลุก
ขึ้นจากหลับ

10 หลับนิด เคลิ้มหน่อย กอด
มือพักนิดหน่อย

11 ความจนจะมาเหนือเจ้าอย่าง
คนจร และความขัดสนอย่างคน
ถืออาวุธ

12 คนเหลวไหล คือคนชั่วร้าย
ที่เที่ยวไปด้วยปากคดเคี้ยว

13 ตาของเขาก็ขยับ เท้าของเข
าก็ขยับ นิ้วของเขาก็ชี้ไป

14 ประดิษฐ์ความชั่วร้ายอยู่
เรื่อยไปด้วยใจตลบตะแลง
หวานความแตกร้าง

15 เพราะฉะนั้นความหายนะจะ
มาถึงเขาอย่างปัจจุบันทันด่วน
จับพลันนั่นเองเขาจะแตกอย่าง
ซ่อมไม่ได้

(20) สภข 2:16 (21) สภข 15:3 (22) สภข 1:18 (23) สภข 10:21 (1) สภข 11:15

(2) สดต 12:1-3 (3) 2 ซมอ 24:14 (4) สภข 6:10 (5) สภข 1:17 (6) สภข 1:17

(7) สภข 4:1 (8) สภข 30:25 (9) สภข 1:22 (10) สภข 6:6 (11) สภข 10:4

16 หกลิ่งเหล่านี้พระเยโฮวาห์
ทรงเกลียด เออ มีเจ็ดสิ่งเป็นที่
น่าสะอิดสะเอียนสำหรับพระ
องค์

17 สายตาที่หยิ่งยโส ลิ้นมุสา
และมือที่ทำโลหิตไร้ผิดให้ตก

18 จิตใจที่คิดแผนงานชั่วร้าย
เท้าซึ่งรีบวิ่งไปสู่ความร้าย

19 พยานเท็จซึ่งพูดมุสาและ
คนผู้หว่านความแตกร้างท่าม-
กลางพวกพี่น้อง

20 บุตรชายของเราเอ๋ย จงรักษา
บัญญัติของพ่อเจ้า และอย่าละ
ทิ้งกฎเกณฑ์ของแม่เจ้า

21 มัดมันติดไว้บนใจของเจ้า
เสมอ ผูกมันไว้ที่คอของเจ้า

22 เมื่อเจ้าเดิน มันจะนำเจ้า
เมื่อเจ้านอนลง มันจะเฝ้าเจ้า
และเมื่อเจ้าตื่นขึ้น มันจะพูดกับ
เจ้า

23 เพราะพระบัญญัติเป็นประ-
ทีป และพระราชบัญญัติเป็น
ความสว่าง และคำตักเตือนแห่ง
การสั่งสอนเป็นทางแห่งชีวิต

24 เพื่อสงวนเจ้าไว้จากหญิง
ชั่วร้าย จากลื่นพะเน้าพะนอของ
หญิงสัจจ

25 อย่าปรารถนาความงามของ
นางอยู่ในใจของเจ้า อย่าให้นาง
จับเจ้าด้วยหนังตาของนาง

26 เพราะโดยวิธีการของหญิง
แพศยา ชายคนนั้นอาจเหลือแค่

ขนมปังก้อนเดียวได้ และหญิง
เล่นชู้ล่าชีวิตประเสริฐของชาย
ที่เดียว

27 ผู้ชายจะหอบไฟไว้ที่อกของ
เขาโดยไม่ให้เสื้อผ้าของเขาไหม้
ได้หรือ

28 หรือผู้ใดจะเดินบนถ่านที่ลุก
โพลง โดยไม่ให้เท้าของเขาถูก
ไฟลวกได้หรือ

29 บุคคลผู้เข้าหาภรรยาของ
เพื่อนบ้านก็เป็นอย่างนั้นแหละ
ไม่มีผู้ใดที่แตะต้องนางแล้วจะ
ไร้ความผิด

30 ถ้าขโมยเข้าลักเพื่อบรรเทา
ความอยากเมื่อเขาหิว คนไม่ดู
หมิ่นขโมยนั้นมิใช่หรือ

31 แต่ถ้าจับเขาได้ เขาต้องชำระ
คืนเจ็ดเท่า เขาจะต้องให้สิ่งของ
ทั้งสิ้นในบ้านของเขา

32 แต่ผู้ใดที่ล่วงประเวณีกับผู้
หญิงคนหนึ่งก็ขาดความเข้าใจ
ผู้ใดที่กระทำอย่างนั้นก็ทำลาย
จิตใจตนเอง

33 เขาได้รับบาดแผลและความ
อภัย และจะล้างความขายหน้า
ของตนหาได้ไม่

34 เพราะความอิจฉาริษยากระ-
ทำให้คนเกรี้ยวกราด ในวันที่
เขาแก้แค้น เขาจะไม่เพลามือ

35 เขาจะไม่รับค่าทำขวัญใด ๆ
ถึงเจ้าจะทวีของกำนัล เขาก็ไม่
ยอมสงบ

(17) สภข 30:13 (18) สภข 24:8 (19) สดต 12:2-3 (20) สภข 1:8 (21) สภข 3:3
(22) สภข 2:11 (23) สดต 19:8 (24) สภข 2:16 (25) 2 ซมอ 11:2 (26) สภข 5:10
(27) โยบ 31:9 (29) ปฐก 12:18 (31) อพย 22:1 (32) สภข 7:7 (33) สภข 5:9-11

จงระวังวิถีทาง
ของหญิงชั่ว

7 บุตรชายของเราเอ๋ย จงรัก-
ษาถ้อยคำของเรา จงสะสม
บัญญัติของเราไว้กับเจ้า
2 จงรักษาบัญญัติของเรา และ
ดำรงชีวิตอยู่ จงรักษากฎเกณฑ์
ของเราอย่างกับแก้วตาของเจ้า
3 มีดมันไว้ที่ นิ้วมือของเจ้า
เขียนมันไว้บนแผ่นจารึกแห่งใจ
ของเจ้า
4 จงพูดกับปัญญาว่า "เธอเป็น
พี่สาวของฉัน" และจงเรียก
ความเข้าใจว่า "ญาติผู้หญิง"
5 เพื่อปัญญาจะพิทักษ์เจ้าไว้
ให้พ้นจากหญิงชั่ว จากหญิง
ลึกลับที่พูดจาพะเน้าพะนอ
6 เพราะที่หน้าต่างบ้านของเรา
เราได้มองออกไปตามบานเกล็ด
7 เราเห็นว่าท่ามกลางคนเขลา
และท่ามกลางคนหนุ่ม ๆ ที่เรา
พิเคราะห์ดูนั้น ก็มีหนุ่มคนหนึ่ง
ไร้ความเข้าใจ
8 ผ่านไปตามถนนใกล้ทางแยก
ไปบ้านของนาง เดินตามถนนซึ่ง
ไปบ้านนาง
9 ในเวลาโพล้เพล้ ในเวลาเย็น
เวลาค่ำคืนและความมืด
10 และดูเถิด หญิงคนหนึ่งมา
พบเขาแต่งตัวอย่างหญิงแพศยา
หัวใจเจ้าเล่ห์
11 (นางจัดจ้านและตื้อตึง เท้า

ของนางไม่อยู่กับบ้าน

12 ประเดี๋ยวอยู่ข้างนอก ประ-
เดี๋ยวอยู่ตามถนน และนาง
หมอบคอยอยู่ทุกมุม)

13 นางฉวยเขาได้ และจับเขา
นางพูดกับเขาอย่างไม่มียั้งอาย
ว่า

14 "ฉันจำต้องถวายเครื่องสัก-
การบูชา และวันนี้ฉันได้ทำตาม
คำปฏิญาณแล้ว

15 ฉันจึงออกมาหาเธอ สะหา
หน้าเธอ และฉันพบเธอแล้ว

16 ฉันได้ประดับเตียงของฉัน
ด้วยผ้าคลุม เป็นผ้าลินินอียิปต์
สีต่างๆ

17 ฉันได้ออบที่นอนของฉันด้วย
มดยอบ กฤษณา และอบเชย

18 มาเถอะ ให้เรามาอ้อมด้วย
ความรักจนรุ่งเช้า ให้เราทำตัว
ของเราให้ปติยินดีด้วยความรัก

19 เพราะผิวของฉันไม่อยู่บ้าน
เขาไปทางไกล

20 เขาเอาเงินไปถุงหนึ่ง พอถึง
วันกำหนดไว้เขาจึงจะกลับมา"

21 นางหว่านล้อมด้วยวาจาโอ้
โลม นางบังคับเขาด้วยริมฝีปาก
ที่พูดพะเน้าพะนอ

22 เขาก็ติดตามนางไปทันที
อย่างวัวตัวผู้ไปสู่การฆ่า หรือ
อย่างคนเขลาที่ไปรับโทษที่ขื่อ

23 จนลูกธนูปักเข้าไปถึงตับ
อย่างนกรนเข้าไปหาบ่วง เขาหา

(1) สภษ 1:8 (2) สภษ 4:13 (3) สภษ 3:3 (4) สภษ 2:2-4 (5) สภษ 2:16; 5:3
(6) สภษ 1:4 (8) สภษ 4:14-15 (9) ปฐก 39:11 (10) ปฐก 38:14 (11) สภษ 9:13
(12) สภษ 9:14 (13) ปฐก 39:7 (14) สภษ 15:8 (16) พชม 1:16 (17) พชม 3:6

ทราบไม่ว่านี้มีค่าถึงชีวิต
 24 ฉะนั้น โอ บุตรทั้งหลายเอ๋ย
 บัดนี้ จงฟังเราและจงตั้งใจต่อ
 ถ้อยคำจากปากของเรา
 25 อย่าให้ใจของเจ้าหันไปตาม
 ทางของนาง อย่าหลงทางไปใน
 วิถีของนางนั้น
 26 เพราะนางได้พืดเหยื่อลงเสีย
 เป็นอันมาก เออ นางได้ฆ่าชาย
 ที่แข็งแรงจำนวนมากเสียแล้ว
 27 เรือนของนางเป็นทางไปสู่
 นรก ลงไปถึงห้วงแห่งความตาย

การสรรเสริญสติปัญญา

8 ปัญญาได้ร้องเรียกหรือ
 ความเข้าใจมิได้เปล่งเสียง
 ของเธอหรือ
 2 ณ ที่สูงที่ข้างทาง ที่กลางถนน
 เธอก็ยืนอยู่
 3 ข้างประตู หน้าเมือง ที่ทางเข้า
 मुख เธอก็ร้องเสียงดังว่า
 4 "โอ บรรดาผู้ชายเอ๋ย เราเรียก
 เจ้า และเสียงเรียกของเราไปถึง
 บุตรชายของมนุษย์
 5 โอ คนเขลา จงเข้าใจสติปัญญา
 คนโง่ทั้งหลาย จงมีใจที่เข้าใจ
 6 ฟังซี เพราะเราจะพูดถึงสิ่ง
 ยอดเยี่ยม เพราะสิ่งที่ชอบจะมา
 จากริมฝีปากของเรา
 7 เพราะปากของเราจะกล่าว
 ความจริง ความชั่วร้ายเป็นสิ่งที่
 น่าสะอิดสะเอียนต่อริมฝีปาก
 ของเรา

8 บรรดาคำปากของเรานั้นชอบ
 ธรรม ในนั้นไม่มีคำบิดหรือ
 คำคด
 9 คำเหล่านั้นสำหรับผู้ที่เข้าใจก็
 ตรงหมด สำหรับผู้พบความรู้ก็
 ถูกต้อง
 10 จงรับคำสั่งสอนของเราแทน
 เงิน และความรู้แทนทองคำ
 อย่างดี
 11 เพราะปัญญาดีกว่าทับทิม
 และสิ่งที่เจ้าปรารถนาทั้งหมดจะ
 เปรียบเทียบกับปัญญาไม่ได้
 12 เราคือปัญญา อยู่ในความ
 หยั่งรู้ และเราพบความรู้แห่ง
 ความเฉลียวฉลาด
 13 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์
 เป็นความเกลียดชังความชั่วร้าย
 เราเกลียดความเย่อหยิ่งและ
 ความจองหอง และทางของ
 ความชั่วร้ายกับปากตลบตะแลง
 14 เรามีคำหาหรือและสติปัญญา
 เรามีความเข้าใจ เรามีกำลัง
 15 โดยเรานี้ แหละกษัตริย์จึง
 ปกครอง และผู้ครอบครองจึง
 ตราบกฏหมายที่ยุติธรรม
 16 โดยเรานี้ แหละเจ้านายและ
 ขุนนางได้ครอบครอง คือบรรดา
 ผู้พิพากษาของแผ่นดินโลก
 17 เรายักบรรดาผู้ที่รักเรา และ
 บรรดาผู้ที่แสวงหาเราอย่างขยัน
 ช้นแข็งก็พบเรา
 18 ความมั่งคั่งและเกียรติอยู่กับ

(24) สภข 4:1 (25) สภข 4:14 (26) 1 คร 10:8 (27) สภข 2:18-19 (1) สภข 1:20
 (3) มธ 22:9 (4) สดต 49:1-3 (5) สภข 1:22 (6) สภข 2:6-7 (7) โยบ 36:4
 (8) สดต 12:6 (9) สภข 14:6 (10) สภข 2:4-5 (11) สภข 3:14 (12) สดต 104:24

เรา เออ ทั้งทรัพย์ศฤงคารที่
 ทนทานและความชอบธรรม
 19 ผลของเราดีกว่าทองคำ แม้
 ทองคำเนื้อดี และผลได้ของเรา
 ดีกว่าเงินเนื้อบริสุทธิ์
 20 เรานำในทางแห่งความ
 ชอบธรรม ในวิถีทั้งหลายของ
 ความยุติธรรม
 21 ประสาททรัพย์ศฤงคารแก่
 บรรดาผู้ที่รักเรา บรรจुकลัง
 ทรัพย์ทั้งหลายของเขาให้เต็ม
 22 พระเยโฮวาห์ทรงเป็นเจ้าของ
 ของเราในเมื่อพระองค์ทรงเริ่ม
 งานของพระองค์ ก่อนบรรดา
 พระราชกิจโบราณของพระองค์
 23 เราได้รับการสถาปนาไว้ตั้ง
 แต่ติกดาบรรพ์มาแล้ว ตั้งแต่
 แรกก่อนปฐมกาลของแผ่นดิน
 โลก
 24 เราถือกำเนิดมาเมื่อก่อนมี
 มหาสมุทร เมื่อไม่มีน้ำพุที่มีน้ำ
 มากมาย
 25 ก่อนการเนรมิตสร้างภูเขาก่อน
 เนินเขา เราก็ก่อกำเนิดมาแล้ว
 26 ก่อนที่ พระองค์ ทรงสร้าง
 แผ่นดินโลก ทั้งไร่นา หรือก่อน
 ผงคลีแรกของพิภพ
 27 เมื่อพระองค์ทรงสถาปนา
 ฟ้าสวรรค์ เราอยู่ที่นั่นแล้ว เมื่อ
 พระองค์ทรงลากเส้นรอบวงบน
 พื้นมหาสมุทร

28 เมื่อพระองค์ทรงสถาปนาฟ้า
 เบื้องบน เมื่อพระองค์ทรงกระ-
 ทำน้ำพุของน้ำบาดาลให้มันไว้
 29 เมื่อพระองค์ทรงกำหนดเขต
 จำกัดให้แก่ทะเล เพื่อว่าน้ำจะ
 ไม่ละเมิดพระบัญชาของพระ
 องค์ เมื่อพระองค์ทรงปักผัง
 รากฐานของพิภพ
 30 เราอยู่ ข้างพระองค์แล้ว
 เหมือนผู้ที่พระองค์ทรงเลี้ยงดู
 เราเป็นความปิติยินดีประจำวัน
 ของพระองค์ เปรมปรีดีอยู่ต่อ
 พระพักตร์พระองค์เสมอ
 31 เปรมปรีดีในพิภพที่มีคน
 อาศัยของพระองค์ และปิติยินดี
 ในบุตรทั้งหลายของมนุษย์
 32 ฉะนั้น โอ บุตรทั้งหลายเอ๋ย
 บัดนี้จงฟังเรา บรรดาผู้ที่รักษา
 ทางของเราก็อยู่สุขสงบ
 33 จงฟังคำสั่งสอน และจง
 ฉลาด และอย่าเพิกเฉยเสีย
 34 ผู้ใดที่ฟังเราก็เป็นสุข คือ
 ใฝ่อยู่ที่ประตูรั้วของเราทุกวัน
 และคอยอยู่ข้างประตูบ้านของ
 เรา
 35 เพราะผู้ใดที่พบเราก็พบชีวิต
 และได้รับความพอพระทัยจาก
 พระเยโฮวาห์
 36 แต่ผู้ที่พลาดขาดเราก็กระทำ
 จิตใจตัวเองให้เจ็บ บรรดา
 ผู้ที่เกลียดชังเราก็รักความมร-
 ณา”

(19) สภข 8:10 (20) สภข 3:6 (21) สภข 8:18 (22) สภข 3:19 (23) ปฐก 1:26
 (24) สดต 2:7 (25) โยบ 15:7-8 (26) ปฐก 1:1 (27) สดต 33:6 (29) ปฐก 1:9-10
 (30) ยน 1:1-3 (31) สดต 16:3 (32) สดต 1:1-4 (33) สภข 1:2-3 (34) สภข 1:21

ความเกรงกลัวพระเยโฮวาห์
เป็นการเริ่มต้นของสติปัญญา
9 ปัญญาได้สร้างเรือนของเธอ
แล้ว เธอได้ตั้งเสาเจ็ดต้น
2 เธอได้ฆ่าสัตว์ของเธอ ได้
ประสมน้าองุ่นของเธอ ได้จัด
โต๊ะของเธอแล้วด้วย
3 และได้ส่งสาวใช้ของเธอออกไป
ส่งเสียงเรียกจากที่สูงที่สุดในเมืองว่า
4 “ผู้ใดที่เป็นคนเขลา ให้เขาค้น
เข้ามาที่นี่” เธอพูดกับผู้ที่ไร้
ความเข้าใจว่า
5 “มาเถอะ มารับประทานขนม-
ปังของเรา และดื่มน้าองุ่นที่เรา
ได้ประสม
6 จงทิ้งความเขลาเสีย และดำรง
ชีวิตอยู่ ดำเนินในทางของ
ความเข้าใจนั้นเถิด”
7 ผู้ที่ว่ากล่าวคนมักเยาะเย้ยจะ
ได้รับความอับอาย และผู้ที่ตัก
เตือนคนชั่วร้ายจะได้รับการ
เป็น
8 อย่าตักเตือนคนมักเยาะเย้ย
เพราะเขาจะเกลียดเจ้า จงตัก
เตือนปราชญ์ และเขาจะรักเจ้า
9 จงให้คำสั่งสอนแก่ปราชญ์และ
เขาจะฉลาดยิ่งขึ้น จงสอนคน
ชอบธรรมและเขาจะเพิ่มการ
เรียนรู้มากขึ้น
10 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์
เป็นที่เริ่มต้นของปัญญา และ

ซึ่งรู้จักองค์บริสุทธิ์เป็นความ
เข้าใจ
11 เนื่องจากเรา วันคืนของเจ้า
จะเพิ่มทวีคูณ และปีเดือนแห่ง
ชีวิตของเจ้าจะเพิ่มพูน
12 ถ้าเจ้าฉลาด เจ้าก็ฉลาดเพื่อ
ตนเอง แต่ถ้าเจ้าเยาะเย้ย เจ้าก็
จะทนแต่ลำพัง
13 หญิงโง่ที่นั่นเสียงเอ็ดอิ่ง นาง
เชื่อและไม่รู้อะไรเลย
14 เพราะนางนั่งที่ประตูเรือน
ของนาง และ ณ ที่นั่นสูงในเมือง
15 พนางร้องเรียกบรรดาผู้ที่
ผ่านไป ผู้เดินตรงไปตามทาง
ของเขาวา
16 “ผู้ใดที่เป็นคนเขลา ให้เขาค้น
เข้ามาที่นี่” นางพูดกับเขา
ผู้ไร้ความเข้าใจว่า
17 “น้ำที่ขมขมมาหวานดี และ
ขนมที่รับประทานในที่ลับก็
อร่อย”
18 แต่เขาไม่ทราบว่าคุณตายอยู่
ที่นั่น และแขกของนางก็อยู่ใน
ห้วงลึกของนรก
ความชั่วร้ายเปรียบกับ
ความชอบธรรม
10 สุภาซิตของซาโลมอน
บุตรชายที่ฉลาดกระทำ
ให้บิดายินดี แต่บุตรชายที่โง่
เขลาเป็นความโศกเศร้าของ
มารดาเขา
2 คลังทรัพย์ชั่วร้ายไม่เป็นกำไร

(1) มธ 16:18 (2) อสย 25:6 (3) มธ 22:3-4 (4) สภข 9:16 (5) สภข 9:2, 17
(6) สภข 4:14-15 (7) สภข 15:12 (8) สภข 23:9 (9) สภข 1:5 (10) สภข 1:7
(11) สภข 3:2 (12) สภข 16:26 (13) สภข 7:11 (14) สภข 7:10-12 (16) สภข 9:4

แต่ความชอบธรรมช่วยให้พ้น
จากความตาย

3 พระเยโฮวาห์จะไม่ทรงปล่อย
ให้จิตใจคนชอบธรรมหิว แต่
พระองค์ทรงทอดทิ้งทรัพย์สม-
บัติของคนชั่วร้าย

4 มือที่หย่อนเป็นเหตุให้เกิด
ความยากจน แต่มือที่ขยันขัน-
แข็งกระทำให้มั่งคั่ง

5 ผู้ที่สำสมไว้ในฤดูแล้งก็เป็น
บุตรชายที่ฉลาด แต่ผู้หลับใน
ฤดูเกี่ยวก็เป็นบุตรชายที่นำ
ความอับอายมา

6 พระพรอยู่บนศีรษะของคน
ชอบธรรม แต่ความทารุณท่วม
ปากคนชั่วร้าย

7 การระลึกถึงคนชอบธรรมเป็น
พระพร แต่ชื่อเสียงของคนชั่ว
ร้ายจะเน่าเสีย

8 ผู้ที่มีใจประกอบด้วยปัญญาจะ
ยอมรับบัญญัติ แต่คนที่พูดโง่ๆ
จะล้มลง

9 ผู้ใดที่ดำเนินในความเที่ยง
ธรรมก็ดำเนินอย่างมั่นคงดี
แต่ผู้ที่ทำทางของตนให้ชั่วก็
จะปรากฏแจ่มแก่คนอื่น

10 ผู้ที่ขยิบตาก็ก่อความเศร้า
โศก แต่คนที่พูดโง่ๆจะล้มลง

11 ปากของคนชอบธรรมเป็น
บ่อน้ำแห่งชีวิต แต่ความทารุณ
ปกคลุมปากคนชั่วร้าย

12 ความเกลียดชังเราให้เกิด

ความวิวาท แต่ความรักปกปิด
บรรดาความผิดบาปเสีย

13 ที่ริมฝีปากของผู้ที่มีความ
เข้าใจจะพบปัญญา แต่ไม่เรียวก็
เหมาะสำหรับหลังของผู้ที่ขาด
ความเข้าใจ

14 ปราชญ์ก็สำสมความรู้ไว้ แต่
ปากของคนโง่ นำความพินาสมา
ใกล้

15 ทรัพย์ศฤงคารของคนมั่งคั่ง
คือเมืองเข้มแข็งของเขา แต่
ความยากจนของคนจนคือความ
พินาศของเขา

16 ผลงานของคนชอบธรรมนำ
ไปถึงชีวิต แต่ผลของคนชั่วร้าย
นำไปถึงบาป

17 เขาผู้รักษาคำสั่งสอนก็อยู่ใน
วิถีแห่งชีวิต แต่เขาผู้ปฏิเสธคำ
เตือนสติก็หลงเงินไป

18 เขาผู้ปิดบังความเกลียดชัง
ด้วยริมฝีปากมูสา และเขาผู้ออก
ปากใส่ร้ายเป็นคนโง่

19 การพูดมากก็ไม่ขาดความ
ผิดบาป แต่เขาผู้ยับยั้งริมฝีปาก
ของตนเป็นผู้ที่ฉลาด

20 ลิ้นของคนชอบธรรมก็
เหมือนเงินเนือบริสุทธิ์ ความ
คิดของคนชั่วร้ายมีค่าแต่น้อย

21 ริมฝีปากของคนชอบธรรม
เลียงคนเป็นอันมาก แต่คนโง่
ตายเพราะขาดสติปัญญา

22 พระพรของพระเยโฮวาห์

(3) โยบ 5:20 (4) สภข 6:6-11 (5) สภข 6:6 (6) สภข 11:26 (7) 1 พกษ 11:36

(8) สภข 1:5 (9) สภข 28:18 (10) สภข 6:13 (11) สภข 10:20-21 (12) สภข 15:18

(13) สภข 10:11 (14) สภข 1:5 (15) สภข 18:11 (16) สภข 11:30 (17) สภข 3:1-2

เพื่อนบ้านของเขาด้วยปาก แต่คนชอบธรรมจะได้รับการช่วยให้พ้นด้วยอาศัยความรู้

10 เมื่อคนชอบธรรมอยู่เย็นเป็นสุข บ้านเมืองก็เปรมปรีดี และเมื่อคนชั่วร้ายพินาศ ก็มีเสียงโห่ร้อง

11 โดยพรของคนเที่ยงธรรม บ้านเมืองก็เป็นที่ยกย่อง แต่ว่ามันคว่ำลงโดยปากของคนชั่วร้าย

12 บุคคลที่ขาดสติปัญญาอ่อนแอเหยียดเพื่อนบ้านของตน แต่คนที่มีความเข้าใจก็ขังนิ่งอยู่

13 บุคคลที่เทียวซุบซิบก็เผยความลับ แต่บุคคลที่มีใจสัตย์ซื่อย่อมปิดบังสิ่งหนึ่งสิ่งใดไว้ได้

14 ที่ไหนที่ไม่มีคำแนะนำ ประชาชนก็ล้มลง แต่ในที่ซึ่งมีที่ปรึกษามากย่อมมีความปลอดภัย

15 บุคคลผู้รับประกันคนอื่นจะต้องทนทุกข์ แต่คนที่เกลียดการรับประกันย่อมปลอดภัย

16 สตรีงามสง่าย่อมได้ รับเกียรติ และชายที่มีอำนาจใหญ่โตย่อมมั่งคั่ง

17 ชายผู้มีความเอ็นดูยอมให้ประโยชน์แก่จิตใจตน แต่ชายที่ดูร้ายยอมทำให้ตัวเองเจ็บปวด

18 บุคคลชั่วร้ายได้ทำงานที่หลอกลวง แต่บุคคลที่หวานความชอบธรรมจะได้บำเหน็จที่

แน่นอน

19 ความชอบธรรมนำไปสู่ชีวิตฉันใด บุคคลผู้ติดตามความชั่วร้ายจะนำไปสู่ความตายของตนเองฉันนั้น

20 คนที่มีใจตลบตะแลงเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ แต่คนที่เที่ยงตรงในทางของเขาย่อมเป็นความปิติยินดีของพระองค์

21 ถึงแม้ใครลงมือช่วยก็ตาม ซึ่งคนชั่วร้ายจะไม่มีโทษนั้นหา มิได้ แต่บรรดาเชื้อสายของคนชอบธรรมจะได้รับการช่วยให้พ้น

22 สตรีงามที่ปราศจากความเฉลียวฉลาด ก็เหมือนห้วงทองคำที่จมูกหมู

23 ความปรารถนาของคนชอบธรรมอยู่ในความดีเท่านั้น ความมุ่งหวังของคนชั่วร้ายอยู่ในความพิโรธ

24 บางคนที่ยิ่งแจกจ่ายก็ยิ่งทวีขึ้น บางคนที่ยิ่งหวังสิ่งที่ควรแจกจ่ายไว้ก็ยิ่งขัดสน

25 บุคคลที่ใจกว้างขวางย่อมได้รับ ความมั่งคั่ง บุคคลที่รตหน้าเขาเองจะรับการรตหน้า

26 ประชาชนจะแข่งบุคคลที่กักข้าว แต่พระพรจะอยู่บนศีรษะของผู้ที่ขายข้าว

27 บุคคลผู้แสวงหาความดี ก็

(10) สภข 28:12 (11) สภข 14:34 (12) วนฉ 9:27 (13) สภข 20:19

(14) สภข 15:22 (15) สภข 6:1-5 (16) สภข 31:30 (17) สดต 41:1-4; 112:4

(18) สภข 1:18 (19) สภข 10:16 (20) สภข 6:14 (21) สภข 16:5 (22) สภข 31:30

แสวงหาความพอใจ แต่ความชั่วร้ายมาถึงผู้ที่เสาะหามัน
 28 บุคคลผู้วางใจในความมั่งคั่งของตนจะล้มละลาย แต่คนชอบธรรมจะรุ่งเรืองอย่างไร้ขีด
 เชียว
 29 บุคคลผู้ทำให้ครวญร้อนของเขาลำบากจะรับลมเป็นมรดก และคนโง่จะเป็นคนใช้ของคนที่มีใจฉลาด
 30 ผลของคนชอบธรรมเป็นต้นไม้แห่งชีวิต และผู้ชนะวิญญูณก็มีสติปัญญา
 31 ดูเถิด แม้คนชอบธรรมอาจจะถูกทำโทษในแผ่นดินโลก คนชั่วร้ายและคนบาปจะยิ่งกว่านั้นสักเท่าใด

ความชอบธรรม

เปรียบกับความชั่วร้าย

12 ผู้ใดที่รักคำสั่งสอนก็รักความรู้ แต่บุคคลที่เกลียดการตักเตือนก็เป็นคนโง่
 2 คนดีเป็นที่โปรดปรานของพระเยโฮวาห์ แต่คนที่คิดการชั่วร้ายพระองค์จะทรงตำหนิ
 3 คนจะตั้งอยู่ด้วยความชั่วร้ายไม่ได้ แต่รากของคนชอบธรรมจะไม่รู้จักเคลื่อนย้าย
 4 ภรรยาดีเป็นมงกุฎของสามีตน แต่นางผู้ที่น่าความอับอายมาก็เหมือนความเปื้อนน้ำในกระดุก

สามี่

5 ความคิดของคนชอบธรรมนั้นยุติธรรม แต่คำหาเรือของคนชั่วร้ายนั้นหลอกลวง
 6 ถ้อยคำของคนชั่วร้ายหมอบคอยเอาโลหิต แต่ปากของคนเที่ยงธรรมจะช่วยคนให้รอดพ้น
 7 คนชั่วร้ายคิดว่าแล้วและไม่มีอีก แต่เรือของคนชอบธรรมยังดำรงอยู่
 8 คนจะได้คำชมเชยตามสติปัญญาของเขา แต่คนที่ความคิดตลบตะแลงจะเป็นที่ดูหมิ่น
 9 ผู้ที่ถูกสบประมาทและมีคนรับใช้ ก็ดีกว่าคนที่ยกย่องตนเองแต่ขาดอาหาร
 10 คนชอบธรรมย่อมเห็นแก่ชีวิตสัตว์ของเขา แต่ความกรุณาของคนชั่วร้ายคือความดุร้าย
 11 บุคคลที่โถนาของตนจะมีอาหารอุดม แต่บุคคลที่ติดตามคนไร้สาระก็ขาดความเข้าใจ
 12 คนชั่วร้ายปรารถนาตาข่ายของคนเลว แต่รากของคนชอบธรรมย่อมออกผล
 13 คนชั่วร้ายย่อมติดบ่วงโดยการละเมิดแห่งริมฝีปากของตน แต่คนชอบธรรมจะหนีพ้นจากความลำบาก
 14 จากผลแห่งปากของตนคนก็อึดใจในความดี และผลงานแห่งมือของเขาก็จะกลับมาหา

(28) สภข 10:15 (29) ปฐก 34:30 (30) สภข 3:18 (31) 2 ซมอ 7:14-15

(1) สภข 2:10-11 (2) สภข 8:35 (3) สภข 10:25 (4) สภข 14:1 (5) สภข 11:23

(6) สภข 1:11-19 (7) สภข 11:21 (8) ปฐก 41:39 (9) สภข 13:7 (10) ปฐก 33:13

เขา
 15 ทางของคนโง่นั้นถูกตั้งใน
 สายตาของเขาเอง แต่คนที่ยอม
 ฟังคำแนะนำก็ฉลาด
 16 จะรู้ความโกรธของคนโง่ได้
 ทันที แต่คนที่หยิ่งริ้วยอมปิดบัง
 ความอับอาย
 17 บุคคลผู้พูดความจริงกล่าว
 ความชอบธรรม แต่พยานเท็จ
 กล่าวคำหลอกลวง
 18 มีบางคนที คำพูดพล่อยๆ
 ของเขาเหมือนดาบแทง แต่ลิ้น
 ของปราชญ์นำการรักษามาให้
 19 ริมฝีปากที่พูดจริงจะทนอยู่
 ได้เป็นนิรันดร์ แต่ลิ้นที่พูดมุสา
 อยู่ได้เพียงประเดี๋ยวเดียว
 20 ความหลอกลวงอยู่ในใจของ
 บรรดาผู้คิดแผนการชั่วร้าย
 แต่บรรดาผู้กะแผนงานแห่ง
 สันติภาพมีความชื่นบาน
 21 ไม่มีความชั่วตกอยู่กับคน
 ชอบธรรม แต่คนชั่วร้ายจะเต็ม
 ด้วยความร้าย
 22 ริมฝีปากที่พูดมุสาเป็นที่น่า
 สะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์
 แต่คนทั้งหลายที่ประพฤติอย่าง
 จริงใจเป็นความปิติยินดีของ
 พระองค์
 23 คนที่หยิ่งริ้วอ้อมเก็บความรู้
 ไว้ แต่ใจคนโง่ป่าวร้องความโง่
 เขลา
 24 มือของคนที่ยืนยันแข็งจะ

ครอบครอง ฝ่ายคนเกียจคร้าน
 จะถูกบังคับให้ทำงานโยธา
 25 ความกระวนกระวายในใจ
 ของมนุษย์ถ่วงเขาลง แต่ถ้อยคำ
 ที่ดีกระทำให้เขาชื่นชม
 26 คนชอบธรรมประเสริฐกว่า
 เพื่อนบ้านของตน แต่ทางของ
 คนชั่วร้ายชักจูงพวกเขาให้หลง
 27 คนเกียจคร้านจะไม่ปึงเหยื่อ
 ที่เขาล่ามา แต่ทรัพย์ศฤงคาร
 ของคนขยันขันแข็งมีค่า
 28 ในวิถีของความชอบธรรมมี
 ชีวิต และในทางนั้นไม่มีความ
 มรณา

บุตรชายที่ฉลาด

คือพระพรแห่งความชอบธรรม
13 บุตรชายที่ฉลาดฟังคำสั่ง
 สอนของบิดาตน แต่คน
 มักเยาะเย้ยไม่ฟังคำขานบ
 2 คนจะกินของดีจากผลปากของ
 ตน แต่จิตใจของคนละเมียดจะ
 กินความทาร์ณ
 3 บุคคลที่ระแວดระวังปากของ
 เขาจะสงวนชีวิตของเขา แต่บุค-
 คลที่เปิดริมฝีปากกว้างก็จะมา
 ถึงความพินาศ
 4 วิญญาณของคนเกียจคร้านยัง
 ออยากอยู่ แต่ไม่ได้อะไรเลย ฝ่าย
 วิญญาณของคนขยันจะอ้วนพี
 5 คนชอบธรรมเกลียดความเท็จ
 แต่คนชั่วร้ายประพฤติน่ารัง-
 เกียจและน่าอดสู

(15) สภข 3:7 (16) สภข 25:28 (17) สภข 14:5 (18) สภข 25:18 (19) ศคย 1:4-6
 (20) สภข 12:12 (21) รม 8:28 (22) สภข 6:16-17 (23) สภข 10:19; 11:13
 (24) สภข 10:4 (25) สภข 14:10 (26) สภข 12:13 (27) สภข 13:4 (28) สภข 8:35

6 ความชอบธรรมระแวดระวังผู้
ที่ทางของเขาเที่ยงธรรม แต่
ความชั่วร้ายกว่าคนบาป

7 คนที่ว่าตนมั่งคั่ง แต่ไม่มีอะ-
ไรเลยก็มี คนที่ว่าตนเป็นคนจน
แต่มีทรัพย์ศฤงคารเป็นอันมาก
ก็มีอยู่

8 คำไถ่ชีวิตของคนคือทรัพย์
ศฤงคารของเขา แต่คนยากจน
ไม่ฟังคำติเตียน

9 สว่างของคนชอบธรรมก็เปรม
ปรีดี แต่ประทีปของคนชั่วร้าย
จะถูกดับ

10 เพราะความทะนงตัวเท่านั้น
การวิวาทจึงเกิดขึ้น แต่ปัญญา
อยู่กับบรรดาผู้ที่รับคำแนะนำ

11 ทรัพย์ศฤงคารที่ได้มาโดย
โชคกลางจะยวบยาบลง แต่บุค-
คลที่สำสมโดยการทำงานจะได้เพิ่ม
พูนขึ้น

12 ความหวังที่ถูกหน่วงไว้ทำให้
ใจเจ็บช้ำ แต่ความปรารถนาที่
สำเร็จแล้วเป็นต้นไม้แห่งชีวิต

13 บุคคลผู้ดูหมิ่นพระเจ้าจะ
ถูกทำลาย แต่บุคคลผู้เกรงกลัว
พระบัญญัติจะได้รับบำเหน็จ

14 กฎเกณฑ์ของปราชญ์เป็น
นำพู่แห่งชีวิต เพื่อจะออกไปให้
พ้นจากบ่วงของความมรณา

15 ความเข้าใจที่ดีก็ได้รับความ
โปรดปราน แต่หนทางของคน
ละเมียดก็ยากนัก

16 บรรดาคนที่หยิ่งรู้กระทำทุก
อย่างด้วยความรู้ แต่คนโง่ก็
อวดความโง่ของตน

17 ผู้สื่อสารที่ชั่วร้ายหลงไปใน
ความร้าย แต่ทูตที่สัตย์ซื่อ นำ
การรักษามาให้

18 ความยากจนและความอดสู
มาถึงบุคคลที่เพิกเฉยต่อคำสั่ง
สอน แต่บุคคลที่สนใจคำตัก
เตือนก็ได้รับเกียรติ

19 ความปรารถนาที่สัมฤทธิ์ผล
เป็นสิ่งหอมหวานสำหรับจิต
วิญญาณ แต่เป็นความสะอิด
สะเอียนแก่คนโง่ที่จะละเสียจาก
ความชั่วร้าย

20 บุคคลที่เดินกับปราชญ์จะ
กลายเป็นคนฉลาด แต่เพื่อนฝูง
ของคนโง่จะถูกทำลาย

21 ความชั่วร้ายตามติดคนบาป
แต่คนชอบธรรมจะได้รับความดี
เป็นบำเหน็จ

22 คนดีก็ละมรดกไว้ให้แก
หลานๆ แต่ทรัพย์ศฤงคารของ
คนบาปนั้นสำสมไว้ให้คนชอบ
ธรรม

23 ดินที่คนยากจนไถไว้ก็เกิด
ผลอุดม แต่สิ่งของถูกทำลายได้
เพราะขาดความยุติธรรม

24 บุคคลที่สงวนไม้ เรียวก็
เกลียดบุตรชายของตน แต่ผู้ที่
รักเขาพยายามตีสอนเขาทัน
เวลา

(6) สภข 11:3 (7) สภข 13:11 (8) สภข 6:35 (9) สภข 4:18 (10) สภข 21:24

(11) สภข 10:2 (12) สดต 42:1-3 (13) สภข 1:25 (14) สภข 9:11 (15) สภข 3:4

(16) สภข 12:22 (17) สภข 10:26 (18) สภข 13:13 (19) 1 พกษ 1:48; สภข 13:12

25 คนชอบธรรมรับประทานได้
จนพอใจ แต่ท้องของคนชั่วร้าย
จะหิว

คนฉลาดเปรียบกับคนเขลา

คนมั่งมีเปรียบกับคนยากจน
14 ผู้หญิงทั้งหลายที่มีสติ
ปัญญาสร้างเรือนของเธอขึ้น
แต่ผู้หญิงที่โง่รื้อมันลง
ด้วยมือตนเอง

2 บุคคลผู้ดำเนินในความเที่ยง
ธรรมเกรงกลัวพระเยโฮวาห์ แต่
บุคคลที่คดเคี้ยวในทางของเขาก็
ดูหมิ่นพระองค์

3 ในปากของคนโง่มีไม้เรียวแห่ง
ความโอหัง แต่ริมฝีปากของ
ปราชญ์จะสงวนเอาไว้

4 ที่ไหนที่ไม่มีวัวผู้ ที่นั่นราง
หญ้าสะอาด แต่พืชผลอุดมได้
มาด้วยแรงวัว

5 พยานที่สัตย์ซื่อจะไม่มุสา แต่
พยานเท็จจะกล่าวคำมุสา

6 คนมักเยาะเย้ยแสวงหาปัญญา
เสียเปล่า แต่ความรู้นั้นก็ง่ายแก่
คนที่มีความเข้าใจ

7 จงไปให้พินหน้าคนโง่ เมื่อเจ้า
ไม่พบริมฝีปากแห่งความรู้ในตัว
เขา

8 ปัญญาของคนหยิ่งรู้คือการเข้าใจ
ใจทางของเขา แต่ความโง่ของ
คนโง่เป็นที่ล่อกลวง

9 คนโง่เขลาเยาะเย้ยเรื่องความ
ผิดบาป แต่ในท่ามกลางคน

ชอบธรรมก็มีความโปรดปราน

10 จิตใจรู้ความขมขื่นของใจเอง
และไม่มีใครอื่นมาเข้าส่วนความ
ขื่นบานของมัน

11 เรือนของคนชั่วร้ายจะถูก
คว่ำ แต่เต็นท์ของคนเที่ยงธรรม
จะรุ่งเรือง

12 มีทางหนึ่งซึ่งคนเรารู้เหมือน
ถูก แต่มันลึกลับสุดลงที่ทางของ
ความมรณา

13 แม้ใจของคนที่หัวเราะก็เศร้า
และที่สุดของความขื่นบานนั้น
คือความโศกสลด

14 คนที่มีใจหั่นกลับจะได้ผล
จากทางของเขาจนเต็ม และคน
ดีก็จะได้ผลดีแห่งการกระทำ
ของเขา

15 คนเขลาเชื่อถือวาจาทุกอย่าง
แต่คนหยิ่งรู้มองดูว่าเขากำลังไป
ทางไหน

16 คนมีปัญญาก็เกรงกลัวและ
หันเสียจากความชั่วร้าย แต่คน
โง่เตี้อดดาลด้วยความมั่นใจ

17 คนโมโหจับปล้นประทุติโง่
เขลา และคนวางแผนชั่วร้ายเป็น
ที่เกลียดชัง

18 คนเขลาได้ ความโง่ เป็น
มรดก แต่คนหยิ่งรู้ก็มีความ
รู้เป็นมรดก

19 คนชั่วร้ายกราบคนดี และคน
ชั่วร้ายกราบอยู่ที่ประตูเมืองของ
คนชอบธรรม

(25) สดต 34:10 (1) สภข 24:3-4 (2) สภข 16:17 (3) สภข 18:6 (4) อมส 4:6

(5) สภข 4:25 (6) สภข 18:2 (7) สภข 9:6 (8) สภข 2:9 (9) สภข 1:22; 10:23

(10) สภข 15:13 (11) สภข 3:33 (12) สภข 12:15 (13) สภข 5:4 (14) สภข 1:32

20 คนยากจนนั้นแม้เพื่อนบ้าน
ของตนก็รังเกียจ แต่คนมั่งคั่งมี
สหายมากมาย

21 บุคคลที่ดูหมิ่นเพื่อนบ้าน
ของตนก็ทำบาป แต่บุคคล
ที่เอ็นดูคนยากจนก็เป็นสุข

22 คนที่คิดการชั่วนั้นไม่ผิด
หรือ บรรดาผู้ที่คิดการดีก็จะพบ
ความเมตตาและความจริง

23 มีกำไรอยู่ในงานทุกอย่าง
การเพียงแต่พูดแห่งริมฝีปาก
นั้นโน้มไปทางความขาดแคลน

24 มงกุฏของปราชญ์คือความ
มั่งคั่งของตน แต่ความโง่ของคน
โง่คือความเขลา

25 พยานชื่อตรงจะช่วยชีวิตให้
รอด แต่พยานหลอกหลวงจะ
กล่าวคำมูสา

26 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์
ทำให้คนอยู่อย่างมั่นใจมาก ลูก
หลานของเขาจะมีที่สืบทอด

27 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์
เป็นน้ำพุแห่งชีวิต เพื่อผู้หนึ่งผู้
ใดจะหลีกเลี่ยงจากบ่วงของความ
มรณาได้

28 ในมวลประชาชนก็มีศักดิ์ศรี
ของกษัตริย์ แต่ไร้ประชาชน
เจ้านายก็ถูกทำลาย

29 บุคคลที่โกรธช้ำก็มีความเข้า
ใจมาก แต่บุคคลที่โมโหเร็วก็
ยกย่องความโง่

30 ใจที่สงบให้ชีวิตแก่นิ่ง

แต่ความอิจฉาริษยาจะทำให้
กระดุกผุ

31 บุคคลผู้บีบบังคับคนยากจน
จะถูกพระเจ้าผู้สร้างของเขา แต่บุค-
คคลที่ถวายเป็นเกียรติแต่พระองค์ก็
เอ็นดูต่อคนขัดสน

32 คนชั่วร้ายก็ถูกไล่ออกตาม
การกระทำชั่วร้ายของเขา แต่คน
ชอบธรรมมีความหวังในความ
มรณาของเขา

33 ปัญญาอาศัยอยู่ในใจของคน
ที่มีความเข้าใจ แต่สิ่งซึ่งอยู่
ท่ามกลางบรรดาคนโง่ก็ปรากฏ
ตัว

34 ความชอบธรรมเชิดชูประ-
ชาชาติหนึ่ง ๆ แต่บาปเป็นเหตุ
ให้ชนชาติหนึ่ง ๆ ถูกตำหนิ

35 ข้าราชการที่เฉลียวฉลาดก็ได้
รับความโปรดปรานจากกษัตริย์
แต่พระพิโรธของพระองค์ก็ตก
ลงบนผู้ที่ประพฤติน่าละอาย

ความดีเปรียบกับความชั่วร้าย
15 คำตอบอ่อนหวานทำให้
ความโกรธเกรี้ยวหันไป
เสีย แต่คำกักขะเร้าโทสะ

2 ลิ้นของปราชญ์ใช้ความรู้อย่าง
ถูกต้อง แต่ปากของคนโง่เท
ความโง่ออกมา

3 พระเนตรของพระเยโฮวาห์อยู่
ในทุกแห่งหน ทรงเฝ้าดูคนชั่ว
และคนดี

4 ลิ้นที่สุภาพเป็นต้นไม้แห่งชีวิต

(20) สภข 10:15 (21) สภข 11:12 (22) สภข 22:17 (23) สภข 12:24; 28:19

(24) สดต 112:9 (25) สภข 14:5 (26) สภข 3:7-8 (27) สภข 13:14 (28) อพย 1:12

(29) สภข 14:17 (30) สภข 4:23 (31) สภข 17:5 (32) โยบ 18:18 (33) สภข 12:16

แต่ลิ้นตกลงตะแลงทำน้ำใจให้
แตกสลาย

5 คนโง่ดูหมิ่นคำสั่งสอนของ
บิดาตน แต่ผู้ที่สนใจคำตักเตือน
เป็นผู้หยิ่งรู้

6 ในเรือนของคนชอบธรรมมี
คลังทรัพย์มาก แต่ความลำบาก
ตกอยู่กับรายใต้ของคนที่ชั่วร้าย

7 ริมฝีปากของปราชญ์กระจาย
ความรู้ แต่ความคิดของคนโง่
หาเป็นเช่นนั้นไม่

8 เครื่องสักการบูชาของคนชั่ว
ร้ายเป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อ
พระเยโฮวาห์ แต่คำอธิษฐาน
ของคนเที่ยงธรรมเป็นความ
ปีติยินดีของพระองค์

9 ทางของคนชั่วร้ายเป็นที่น่า
สะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์
แต่พระองค์ทรงรักผู้ที่ติดตาม
ความชอบธรรม

10 ผู้ที่ทอดทิ้งทางดีนับว่าการ
ทำโทษเป็นสิ่งที่หนักใจ บุคคลผู้
เกลียดคำเตือนสติจะตายเปล่า

11 นรกและแดนพินาศก็ประ-
จักษ์แจ่มอยู่ เฉพาะพระพักตร์
พระเยโฮวาห์ ใจแห่งบุตรทง
หลายของมนุษย์จะแจ่มเฉพาะ
พระองค์ยิ่งกว่านรกเท่าใด

12 คนมักเยาะเย้ยไม่รักคนที่
ตักเตือนเขา ทั้งเขาจะไม่ไปหา
ปราชญ์

13 ใจที่ร่าเริงกระทำให้อีหับ

แจ่มใส แต่โดยความเศร้าในใจ
ดวงจิตก็แหลกสลายไป

14 ใจของบุคคลผู้มีความเข้าใจ
ก็แสวงหาความรู้ แต่ปากของ
คนโง่กินความโง่เป็นอาหาร

15 ทุก ๆ วันของคนที่ถูกใจก็
ร้าย แต่คนที่มีใจร่าเริงมีการ
เลี้ยงต่อนั่นเอง

16 มีทรัพย์น้อยแต่มีความยำ-
เกรงพระเยโฮวาห์ ดีกว่ามีคลัง
ทรัพย์ใหญ่ แต่มีความลำบาก
อยู่ด้วย

17 กินผักเป็นอาหารในที่ที่มี
ความรักก็ดีกว่ากินเนื้อวัวอ้วน
พร้อมกับความเกลียดชังอยู่ด้วย

18 คนใจร้อนเร้าการวิวาท แต่
บุคคลผู้โกรธช้าก็ระงับการชิงดี

19 ทางของคนเกียจคร้าน
เหมือนรื้อต้นไม้หนาม แต่วิถี
ของคนชอบธรรมเป็นทางหลวง
ราบเสมอ

20 บุตรชายที่ฉลาดกระทำให้
บิดายินดี แต่คนโง่ดูหมิ่นมาร-
ดาของตน

21 ความโง่เป็นความขึ้นบานแก่
บุคคลผู้ไม่มีสติปัญญา แต่
คนที่มีความเข้าใจจะดำเนินใน
ความเที่ยงธรรม

22 ปราศจากการปรึกษาหารือ
แผนงานก็ล้มเหลว แต่มีผู้แนะ
นำมาก ๆ แผนงานนั้นก็สำเร็จ

23 คำตอบจากปากที่เหมาะสม

(5) สภข 10:1 (6) สภข 15:16 (7) สดต 37:30 (8) สภข 21:27 (9) สภข 4:19

(10) สภข 12:1 (11) สภข 27:20 (12) สภข 15:10 (13) สภข 15:15 (14) สภข 1:5

(15) ปฐก 37:35 (16) สภข 16:8 (17) สภข 17:1 (18) สภข 10:12 (19) สภข 22:5

ก็เป็นความชื่นบานแก่คน คำเดียวที่ถูกกาลเทศะก็ดีจริงๆ
 24 ทางแห่งชีวิตนำคนฉลาดขึ้นไปสู่เบื้องบน เพื่อเขาจะได้หลีกเลี่ยงหนีจากนรกเบื้องล่าง
 25 พระเยโฮวาห์จะทรงรื้อเรือนของคนเยอหยิง แต่ให้ขอบเขตของหญิงม่ายคงอยู่
 26 ความคิดทั้งหลายของคนชั่วร้ายเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ แต่ถ้อยคำของคนบริสุทธิ์เป็นถ้อยคำที่พอพระทัย
 27 บุคคลผู้ตะกละหากำไรก็กระทำความลำบากแก่ครัวเรือนของตน แต่บุคคลผู้เกลียดลิบบนจะมีชีวิตอยู่
 28 ใจของคนชอบธรรมรำพึงว่าจะตอบอย่างไร แต่ปากของคนชั่วร้ายเทลิ่งชั่วร้ายออก
 29 พระเยโฮวาห์ทรงอยู่ห่างไกลจากคนชั่วร้าย แต่พระองค์ทรงสถับคำอธิษฐานของคนชอบธรรม
 30 สว่างของตาทำให้ใจเปรมปรีดิ์ และข่าวดีกระทำให้กระดูกสดชื่น
 31 หูที่ฟังคำตักเตือนที่ให้ชีวิตจะอยู่ท่ามกลางปราชญ์
 32 บุคคลผู้เพิกเฉยต่อคำสั่งสอนก็ดูหมิ่นจิตใจตนเอง แต่บุคคลผู้ฟังคำตักเตือนก็ได้

ความเข้าใจ

33 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์เป็นการสอนให้เกิดปัญญา และความถ่อมใจเดินอยู่ข้างหน้าเกียรติ

16 ความดีเปรียบกับความชั่วร้าย ทั้งแผนงานของจิตใจมนุษย์ และคำตอบของ

ลีน มาจากพระเยโฮวาห์ 2 ทางทั้งสินของมนุษย์ก็สะอาดในสายตาของเขาเอง แต่พระเยโฮวาห์ทรงชั่งจิตใจ

3 จงมอบงานของเจ้าไว้กับพระเยโฮวาห์ และแผนงานของเจ้าจะได้รับการสถาปนาไว้

4 พระเยโฮวาห์ทรงสร้างทุกสิ่งไว้เพื่อพระองค์เอง แม้คนชั่วร้ายก็เพื่อวันชั่วร้าย

5 ทุกคนที่มีความเยอหยิงในใจก็เป็นที่น่าสะอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์ ถึงแม้มือประสานมือช่วยกัน เขาจะพันโทษก็หาไม่ได้

6 ความเมตตาและความจริงได้ลบความชั่วช้า และคนหลีกเลี่ยงความชั่วร้ายได้ด้วยความยำเกรงพระเยโฮวาห์

7 เมื่อทางของมนุษย์เป็นที่โปรดปรานแต่พระเยโฮวาห์ แม้ศัตรูของเขานั้นพระองค์ก็ทรงกระทำให้คืนดีกับเขาได้

8 มีแต่น้อยแต่มีความชอบธรรมก็ดีกว่ามีรายได้มากด้วยยุติ-

(24) สภข 6:23 (25) สภข 12:7 (26) สภข 6:16 (27) สภข 1:19 (28) สภข 15:2 (29) สดต 10:1 (30) สภข 13:9 (31) สภข 15:5 (32) สภข 1:24 (33) สภข 1:7 (1) สภข 15:9 (2) สภข 16:25 (3) โยบ 5:8 (4) อสย 43:7 (5) สภข 6:16-17

ธรรม

9 ใจของมนุษย์กะแผนงานทางของเขา แต่พระเยโฮวาห์ทรงนำอย่างเท่าของเขา

10 คำตัดสินอันมาจากพระเจ้าอยู่ที่ริมฝีพระโอษฐ์ของกษัตริย์ พระโอษฐ์ของพระองค์ไม่ละเมิดในการพิพากษา

11 ตราขูและตาซึ่งเที่ยงตรงเป็นของพระเยโฮวาห์ ลูกตุ้มทั้งสินในถ่วงเป็นพระราชกิจของพระองค์

12 การกระทำความชั่วร้ายเป็นลึงน่าเกลียดน่าชังต่อกษัตริย์ เพราะว่าบัลลังก์นั้นถูกสถาปนาไว้ด้วยความชอบธรรม

13 ริมฝีปากที่ชอบธรรมเป็นที่ปติยินดีแก่กษัตริย์ และพระองค์ทรงรักบุคคลผู้พูดสิ่งที่ถูก

14 พระพิโรธของกษัตริย์เป็นผู้สื่อสารของความมรณา แต่ปราชญ์จะระงับเสียได้

15 ในความผ่องใสจากสีพระพักตร์ของกษัตริย์ก็มีชีวิต และความโปรดปรานของพระองค์ก็เหมือนเมฆฝนปลายฤดู

16 ได้ปัญญาที่ดีกว่าได้ทองคำสักเท่าใด ที่จะได้ความเข้าใจก็ดีกว่าเลือกเอาเงิน

17 ทางหลวงของคนเที่ยงธรรมหันออกจากความชั่วร้าย บุคคลผู้ระแวงระวังทางของตนก็

สงวนชีวิตของเขาไว้

18 ความเยอหยิ่งเดินหน้าการถูกทำลาย และจิตใจที่ยโสหน้าการล้มลง

19 ที่จะเป็นคนมีใจถ่อมอยู่กับคนยากจน ก็ดีกว่าแบ่งของที่ริบมาได้กับคนเยอหยิ่ง

20 บุคคลผู้จัดการธุรกิจอย่างเฉลียวฉลาดจะพบของดี และคนที่วางใจในพระเยโฮวาห์จะเป็นสุข

21 คนใจฉลาดเรียกว่าเป็นคนมีความพินิจ และความหวานแห่งริมฝีปากเพิ่มความเรียนรู้

22 ความเข้าใจเป็นน้ำพุแห่งชีวิตแก่ผู้ที่มีความเข้าใจ แต่คำสั่งสอนของคนโง่เป็นความโง่เขลา

23 ใจของปราชญ์กระทำใหปากของเขาสุขุม และเพิ่มการเรียนรู้แก่ริมฝีปากของเขา

24 ถ้อยคำแช่มชื่นเหมือนรวงฝิ่ง เป็นความหวานแก่จิตวิญญาณ และเป็นอนามย์แก่กระดูก

25 มีทางหนึ่งซึ่งคนเรารู้เหมือนถูก แต่มันสิ้นสุดลงที่ทางของความมรณา

26 คนที่ทำงานก็ทำงานเพื่อตนเอง เพราะปากของเขากระตุ้นเขาไป

27 คนอธรรมขุดค้นความชั่วและในริมฝีปากของเขาเหมือน

(9) สภข 16:1 (10) สภข 16:12 (11) สภข 11:1 (12) สภข 28:9 (13) สภข 14:35 (14) สภข 19:12 (15) สภข 19:12 (16) สภข 3:15 (17) สภข 4:24 (18) สภข 11:2 (19) สดต 34:18 (20) สภข 8:35 (21) สภข 16:23 (22) สภข 10:11; 13:14

อย่างไฟลวก

28 คนตลบตะแลงแพร่การวิ-
วาท และผู้กระซิบก็แยกเพื่อน
สนิทออกจากกัน

29 คนทารุณล่อชวนเพื่อนบ้าน
ของเขา และนำเขาไปในทางที่
ไม่ดี

30 เขาขยิบตาคะแผนงานที่
ตลบตะแลง เขาเม้มริมฝีปาก
ของเขานำความชั่วร้ายให้เกิด
ขึ้น

31 ศีรษะที่มีผมหงอกเป็นมง-
กุฎแห่งสง่าราศี ถ้าพบในทาง
แห่งความชอบธรรม

32 บุคคลผู้โกรธช้ำก็ดีกว่าคนมี
กำลังมาก และบุคคลผู้ปกครอง
จิตใจของตนเองก็ดีกว่าผู้ที่ตี
เมืองได้

33 ฉลากนั้นเขาทอดลงที่ตัก แต่
การตัดสินมาจากพระเยโฮวาห์
ทั้งสิ้น

คำสั่งสอนเรื่อง

17 ความดีกับความชั่วร้าย
เสียบึงกรังหน้อยหนึ่ง
พร้อมกับความสงบ ดี
กว่าเรือนที่มีเครื่องสักการบูชา
เต็มพร้อมกับการวิวาท

2 ทาสที่เฉลียวฉลาดจะปกครอง
บุตรชายผู้ประพฤติกว้างไกล
และจะได้ส่วนแบ่งมรดกเท่ากับ
พวกพี่น้อง

3 เขามีไว้สำหรับเงิน และเตา

ถลุงมีไว้สำหรับทองคำ และพระ
เยโฮวาห์ทรงทดลองใจ

4 ผู้กระทำความชั่วฟังริมฝีปาก
เท็จ และคนมุสาเงี้ยวแก่งลิ้น
เหลวไหล

5 บุคคลที่เหยียดหยันคนยากจน
ก็ถูกพระเจ้าผู้สร้างของเขา บุคคล
ที่ยินดีเมื่อมีความลำบากยาก
เย็นจะไม่มีโทษหามิได้

6 หลาน ๆ เป็นมงกุฎของคนแก่
และสง่าราศีของบุตรคือบิดา
ของเขา

7 วาจาสะสลายไม่เหมาะแก่คน
โง่งมันใด ริมฝีปากที่มุสายิ่งไม่
เหมาะแก่เจ้านายฉนั้น

8 ของกำนัลก็เป็นเหมือนเพชร
พลอยในสายตาของเจ้าของ ไม่
ว่ามันจะหันไปทางไหนก็เจริญ
รุ่งเรืองทางนั้น

9 บุคคลผู้ปิดบังการละเมิดก็
เสาะหาความรัก แต่คนกล่าว
เรื่องนั้นซ้ำซากก็ทำให้เพื่อน
สนิทแยกจากกัน

10 คำขนาบเข้าไปในคนฉลาด
ลึกกว่าเขียนคนโง่งสักร้อยที

11 คนชั่วร้ายก็แสวงแต่การกบฏ
ฉะนั้นจะมีผู้สื่อสารดูร้ายไปสู้
เขา

12 ให้คนไปพบแม่หมี่ที่ถูกถูก
ขโมยไป ยิ่งดีกว่าไปพบคนโง่งใน
ความโง่งของเขา

13 ถ้าคนหนึ่งคนใดทำชั่วตอบ

(28) สภข 6:14 (29) สภข 1:10 (30) สภข 6:12 (31) สภข 20:29 (32) สภข 14:29

(33) กตว 26:55 (1) สภข 15:17 (2) สภข 11:29 (3) สภข 27:21 (4) สภข 28:4

(5) สภข 14:21 (6) ปฐก 50:23 (7) สภข 26:7 (8) สภข 17:23 (9) สภข 10:12

แทนความดี ความชั่วจะไม่
พราวจากเรือนของคนนั้น

14 เมื่อเริ่มต้นวิวาทก็เหมือน
ปล่อย่น้ำให้ไหล ฉะนั้นจงเลิก
เสียก่อนเกิดการวิวาท

15 ผู้ที่ช่วยให้คนชั่วร้ายเป็น
ฝ่ายถูกและผู้ ที่ปรับโทษคน
ชอบธรรม ทั้งสองก็เป็นที่น่า
ละอิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์

16 ทำไมคนโง่จึงมีเงินในมือ
เพื่อซื้อปัญญา ในเมื่อเขาไม่มี
ความคิด

17 มิตรสหายก็มีความรักอยู่ทุก
เวลา และพี่น้องก็เกิดมา
เพื่อช่วยกันยามทุกข์ยาก

18 คนที่ไม่มีความเข้าใจก็ให้คำ
ปฏิญาณ และเป็นผู้รับประกัน
ต่อหน้าเพื่อนของตน

19 บุคคลผู้รักการละเมิดก็รัก
การวิวาท บุคคลผู้ทำประทุเรื่อน
ของเขาให้สูงก็แสวงการทำลาย

20 ผู้หนึ่งผู้ใดมีใจตลบตะแลงก็
ไม่พบสิ่งที่ดีอันใด และผู้ที่ลื่น
วิปลาสก็ตกอยู่ในความยากลำ-
บาก

21 บิดาที่มีบุตรโง่ก็มีความ
โศก และบิดาของคนโง่ไม่มี
ความชื่นบาน

22 ใจร้ายเป็นยาอย่างดี แต่
จิตใจที่หมดมานะทำให้กระดูก
แห้ง

23 คนชั่วร้ายรับสินบนจากอก

เลื้อเพื่อผันแปรทางแห่งความ
ยุติธรรม

24 คนที่มีความเข้าใจมุ่งหน้า
ของเขาตรงไปสู่ปัญญา แต่ตา
ของคนโง่อยู่ที่สุดปลายแผ่นดิน
โลก

25 บุตรชายโง่เป็นที่โศกสลดแก่
บิดา และเป็นความขมขื่น
แก่สตรีผู้ให้กำเนิด

26 ที่จะปรับคนชอบธรรมก็ไม่ดี
ที่จะโยยเจ้านายเพราะเหตุความ
เที่ยงตรงก็ผิด

27 บุคคลที่ยับยั้งถ้อยคำของเขา
เป็นคนมีความรู้ และบุคคลผู้มี
จิตใจเยือกเย็นเป็นคนมีความ
เข้าใจ

28 ถึงคนโง่หากนิ่งเสียก็นับว่า
เป็นคนฉลาด คนที่หุบริมฝีปาก
ของเขาก็นับว่าเป็นคนมีความ
เข้าใจ

คำสั่งสอนเรื่อง

ความชอบธรรม

18 คนที่ ปลีกตัวไปจากผู้
อื่น จงใจกระทำตามใจ
ตนเอง และค่านคติแห่งสติปัญ-
ญาทั้งหลาย

2 คนโง่ไม่เพลิดเพลिनในความ
เข้าใจ แต่เพลิดเพลिनในการ
แสดงความคิดเห็นของตนเท่า
นั้น

3 เมื่อคนชั่วร้ายมาถึง ความ
หมิ่นประมาทก็มาด้วย และ

(14) สภข 17:19 (15) สภข 24:23 (16) สภข 1:22 (17) สภข 9:1 (18) สภข 6:1-5
(19) สภข 17:14 (20) สภข 3:32 (21) สภข 17:25 (22) สภข 12:25; 15:13
(23) สภข 17:8 (24) สภข 14:6 (25) สภข 10:1 (26) สภข 17:15 (27) สภข 10:19

ความอดสูมากับความไร้เกียรติ
 4 คำปากของคนเราเป็นน้ำ
 ลึก น้ำพุแห่งปัญญาเหมือนลำ-
 ธารน้ำเขียว
 5 ที่จะลำเอียงเข้าข้างคนชั่วร้าย
 เพื่อจะบังคับคนชอบธรรมเรื่อง
 ความยุติธรรมก็ไม่ดี
 6 ริมฝีปากของคนโง่ นำการวิวาท
 มา และปากของเขาก็เชื่อเชิญ
 การโบาย
 7 ปากของคนโง่เป็นสิ่งที่ทำลายตัว
 เขาเอง และริมฝีปากของเขาก็
 เป็นบ่วงดักจิตใจตนเอง
 8 ถ้อยคำของผู้กระซิบนิินทาที่
 เหมือนบาดแผล มันลงไปยัง
 ส่วนข้างในของร่างกาย
 9 แล้วบุคคลที่หย่อนยานในการ
 งานก็เป็นพิน้องกับคนเจ้าทำ
 ลาย
 10 พระนามของพระเยโฮวาห์
 เป็นป้อมเข็มแข็ง คนชอบธรรม
 วิ่งเข้าไปในนั้นและปลอดภัย
 11 ทรัพย์ศฤงคารของเศรษฐี
 เป็นเมืองเข้มแข็งของเขา และ
 เป็นเหมือนกำแพงสูงตามความ
 คิดเห็นของเขา
 12 ใจของคนก็จงหองก่อนถึง
 การถูกทำลาย แต่ความถ่อมใจ
 เดินอยู่หน้าเกียรติ
 13 ถ้าคนหนึ่งคนใดตอบก่อนที่
 เขาได้ยิน ก็เป็นความโง่และ
 ความอับอายของเขา

14 จิตใจของคนจะทนต่อความ
 เจ็บป่วยได้ แต่จิตใจที่ชอกช้ำ
 ใครจะทนได้เล่า
 15 ใจของคนหยิ่งรุ่มมหาความ
 รู้ และหูของปราชญ์แสวงความรู้
 16 ของก้านลของผู้หนึ่งผู้ใด
 ย่อมเปิดทางให้ผู้นั้น และนำเขา
 มาถึงคนใหญ่คนโต
 17 บุคคลผู้ แถลงคดีของตน
 ก่อนก็ดูเหมือนเป็นฝ่ายถูก จน
 กว่าฝ่ายตรงข้ามจะมาสอบสวน
 เขา
 18 การจับฉลากกระทำให้การ
 ทะเลาะสิ้นสุด และตัดสินคู่โต้
 แย่งที่มีกำลัง
 19 การคืนดีกันกับพี่น้องที่สะ-
 ดุดกันแล้วก็ยากกว่าการชนะ
 เมืองที่เข้มแข็ง และการทะเลาะ
 วิวาทของเขาเหมือนดาสที่
 ป้อมปรกาการ
 20 ท้องจะอิมก็จากผลแห่งปาก
 ของเขา เขาจะหน้าใจเพราะผล
 อันเกิดจากริมฝีปากของตน
 21 ความตายและความเป็นอยู่ที่
 อำนาจของลิ้น และบรรดาผู้ที่
 รักมันก็จะกินผลของมัน
 22 บุคคลที่พบภรรยาที่พบของ
 ดี และได้ความโปรดปรานจาก
 พระเยโฮวาห์
 23 คนยากจนใช้คำวิงวอน แต่
 คนมั่งคั่งตอบเสียงห้วน ๆ
 24 คนที่มีเพื่อนต้องแสวงทำ

(4) สภข 10:11 (5) สภข 24:23 (6) สภข 12:16 (7) สภข 10:8 (8) สภข 12:18
 (9) สภข 10:4 (10) ปฐก 17:1 (11) สภข 10:15 (12) สภข 11:2 (13) พพญ 13:14
 (14) โยบ 1:20 (15) สภข 1:5 (16) สภข 17:8 (17) สภข 18:13 (18) สภข 16:33

เป็นเพื่อน แต่มีมิตรคนหนึ่ง
ใกล้ชิดยิ่งกว่าพี่น้อง

19 คนฉลาดเปรียบกับคนโง่เขลา
คนยากจนผู้ดำเนินใน
ความซื่อสัตย์ของเขา ดี
กว่าคนที่มีริมฝีปากตลบตะแลง
และเป็นคนโง่

2 เช่นเดียวกัน การที่จิตใจคนไม่
มีความรู้ก็ไม่ดี และบุคคลที่เร่ง
ทำหนักก็มักพลาดผิด

3 ความโง่ของคนก็นำความพิ-
นาศมาสู่ทางของเขา และใจของ
เขาเกรี้ยวกราดต่อพระเยโฮวาห์

4 ทรัพย์ศฤงคารเพิ่มเพื่อนเป็น
อันมาก แต่คนยากจนก็ถูก
เพื่อนของเขาร้างไป

5 พยานเท็จจะไม่ได้รับโทษหามิ
ได้ และบุคคลผู้เปล่งคำมุสาจะ
หนีไม่พ้น

6 คนเป็นอันมากเอาอกเอาใจ
ของเจ้านาย และทุกคนก็เป็น
มิตรกับคนที่ให้ของกำนัล

7 บรรดาพี่น้องของคนยากจนก็
ยังเกลียดเขา มิตรของเขาจะยิ่ง
ไกลจากเขาสักเท่าใด เขาพยายาม
พูด แต่ไม่มีใครยอมฟัง

8 บุคคลที่ได้ปัญญาก็รักจิตใจ
ตนเอง บุคคลผู้รักษาความเข้าใจ
ไว้จะพบสิ่งที่ดี

9 พยานเท็จจะไม่รับโทษหามิได้
และบุคคลที่เปล่งคำมุสาจะพิ-
นาศ

10 ที่คนโง่จะอยู่อย่างสำราญก็
ไม่เหมาะอยู่แล้ว ที่ทาสจะปก
ครองเจ้านายก็ยังไม่เหมาะมาก
กว่านั้นอีก

11 สามัญสำนึกที่ดีจะทำให้คน
โกรธช้า และที่มองข้ามการละ-
เมิดไปเสียก็เป็นสง่าราศีแก่เขา

12 พระพิโรธของกษัตริย์
เหมือนเสียงคำรามของสิงโต
แต่ความโปรดปรานของพระ
องค์เหมือนน้ำค้างบนผักหญ้า

13 บุตรชายโง่เขลาเป็นความพิ-
นาศของบิดาของเขา และ
การทะเลาะวิวาทของภรรยา
ก็เหมือนน้ำฝนย่อยหยดไม่หยุด

14 เรือรบและทรัพย์ศฤงคารเป็น
มรดกมาจากบิดา แต่ภรรยาที่
หยิ่งรู้ก็มาจากพระเยโฮวาห์

15 ความเกียจคร้านทำให้หลับ
สนิท และคนขี้เกียจจะต้องหิว
โหย

16 บุคคลที่รักษาพระบัญญัติก็
รักษาชีวิตของตน บุคคลที่
ดูหมิ่นมรรคาทั้งหลายของพระ
องค์ก็จะถึงตาย

17 บุคคลที่เอ็นดูคนยากจนก็ให้
พระเยโฮวาห์ทรงยิ้ม และพระ
องค์จะทรงตอบแทนแก่การ
กระทำของเขา

18 จงตีสอนบุตรชายของตน
เมื่อยังมีความหวัง อย่าหมด
กำลังใจเพราะเหตุการณ์ร้องไห้

(1) สภษ 19:22 (2) สภษ 10:21 (3) ปฐก 3:6-12 (4) สภษ 19:6 (5) สภษ 19:9
(6) สภษ 19:12 (7) สภษ 19:4 (8) สภษ 17:16 (9) สภษ 19:5 (10) สภษ 30:21-22
(11) สภษ 12:16 (12) สภษ 16:14-15 (13) สภษ 10:1 (14) สภษ 18:22

ของเขา

19 คนที่โมโหจนเฉียวจะต้องได้รับโทษ เพราะถ้าเจ้าช่วยเขาให้พ้นแล้ว ก็ต้องช่วยเขาให้พ้นอีก

20 จงฟังคำแนะนำและรับคำสั่งสอนเพื่อเจ้าจะได้ปัญญาสำหรับอนาคต

21 ในใจของมนุษย์มีแผนงานเป็นอันมาก แต่คำปรึกษาของพระเยโฮวาห์นั้นแหละ จะดำรงอยู่ได้

22 สิ่งที่น่าปรารถนาในตัวของมนุษย์คือความเมตตา และคนยากจนยังดีกว่าคนมั่วสุม

23 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์นำไปสู่ชีวิต และบุคคลผู้ได้รับแล้วก็หยุดด้วยความพอใจ เขาจะไม่มี ความชั่วร้ายใด ๆ มาเยี่ยมกรายเขา

24 คนเกียจคร้านฝังมือของตัวเองไว้ในอกเสื้อ และจะไม่ยอมเอามาสู่ปากของตนอีก

25 จงตีคนที่มักเยาะเย้ย และคนเขลาจะเรียนความหยิ่งรู้เอง จงตีก่เตือนคนที่มีความเข้าใจ และเขาจะเข้าใจความรู้

26 บุคคลผู้ทำทารุณแก่บิดาของเขาและขับไล่มารดาของเขาไปเสีย เป็นบุตรชายผู้ก่อให้เกิดความอับอายและการถูกตำหนิ

27 บุตรชายของเราเอ๋ย จงเลิกฟังคำสั่งสอนที่ทำให้เจ้าหลงไป

จากคำแห่งความรู้

28 พยานที่ อธรรมก็เยาะเย้ยความยุติธรรม และปากของคนชั่วร้ายก็กลืนกินแต่ความชั่วช้า

29 การปรับโทษมีพร้อมอยู่เสมอสำหรับคนมักเยาะเย้ย และการโอบยก็สำหรับหลังของคนโง่

คำเตือนสติและคำสั่งสอน
20 เหล้าองุ่นให้เกิดการเยาะเย้ย และสุราทำให้เกิดเป็นพาลเกร ผู้ใดถูกมันหลอกลวงก็ไม่ใช่คนฉลาด

2 ความเกรงกลัวกษัตริย์ก็เหมือนเสียงสิงโตคำราม ผู้ใดยั่วเย้าพระองค์ให้กริ้วก็ทำผิดต่อชีวิตของตนเอง

3 ที่จะรักษาตนให้พ้นการวิวาทก็เป็นเกียรติ แต่คนโง่ทุกคนจะเข้ายุ่งกับธุระของคนอื่น

4 คนเกียจคร้านไม่ไถนาในหน้าหนาว เขาจึงจะแสวงหาเมื่อถึงฤดูเกี่ยว แต่ไม่พบอะไรเลย

5 คำปรึกษาในใจของคนเหมือนน้ำลึก แต่คนที่มีความเข้าใจจะสามารถโพงมันออกมาได้

6 คนเป็นอันมากป่าวร้องความดีของเขาเอง แต่ใครจะหาคนสัตย์ซื่อพบเล่า

7 คนชอบธรรมดำเนินในความซื่อสัตย์ของตน บุตรทั้งหลายของเขาที่เกิดตามเขามาย่อมได้รับพร

(19) สภข 22:24 (20) สภข 1:8 (21) สภข 12:2 (22) 1 พศต 29:2 (23) สภข 10:27 (24) สภข 19:15 (25) สภข 21:11 (26) สภข 10:1 (27) พบญ 13:1-4; สภข 14:7 (28) 1 พทข 21:10 (29) สภข 3:34 (1) สภข 23:29 (2) สภข 16:14 (3) สภข 14:29

8 กษัตริย์ผู้ประทับบนบัลลังก์
พิพากษาย่อมผิดความชั่วทั้ง
หลายออกด้วยพระเนตรของ
พระองค์

9 ผู้ใดจะกล่าวได้ว่า "ข้าพเจ้าได้
กระทำใจของข้าพเจ้าให้สะอาด
ข้าพเจ้าบริสุทธิ์ พ้นบาปของ
ข้าพเจ้าแล้ว"

10 ลูกตุ้มฉ้อฉลและเครื่องตวง
คดโกง ทั้งสองสิ่งเป็นที่น่าสะ-
อิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์
พอ ๆ กัน

11 แม้เด็ก ๆ ก็แสดงตัวโดยการ
ประพฤติของเขาว่า สิ่งที่เขา
กระทำจะบริสุทธิ์ และถูกต้อง
หรือไม่

12 หูที่ฟังได้และตาที่มองเห็น
พระเยโฮวาห์ทรงสร้างมันทั้ง
สอง

13 อย่ารักการหลับใหล เกรงว่า
เจ้าจะมาถึงความยากจน จงลืมน
ตาของเจ้า และเจ้าจะได้กินอา-
หารอิ่ม

14 ผู้ซึ่งพูดว่า "เลว เลว" แต่
เมื่อเขาไปแล้ว เขาจึงอวด

15 มีทองคำและมีทับทิมเป็น
อันมาก แต่ริมฝีปากที่มีความรู้
ก็เป็นเพชรนิลจินดาประเสริฐ

16 จงยึดเสื้อผ้าของเขาไว้ เมื่อ
เขาเป็นประกันให้คนอื่น และ
ยึดตัวเขาไว้ เมื่อเขารับประกัน
หญิงต่างดาว

17 อาหารที่ได้ มาด้วยการ
หลอกลวงมีรสหวานแก่ผู้ได้มา
แต่ภายหลังปากของเขาจะเต็ม
ไปด้วยกรวด

18 แผนงานทั้งสิ้นดำรงอยู่ได้
ด้วยการปรึกษาหารือ จงทำสง-
ครามด้วยมีการนำที่ฉลาด

19 บุคคลที่เฝียวุบซิบไปก็เผย
ความลับให้กระจาย ฉะนั้นอย่า
เข้าสังคมกับคนที่ยกยอด้วยริม
ฝีปากของตน

20 ถ้าคนหนึ่งคนใดแข่งบิดา
หรือมารดาของตน ประทีปของ
เขาจะดับมิดมิด

21 เริ่มแรกอาจได้รับมรดกแบบ
ซึ่งสุกก่อนห้าม แต่ที่สุดปลายจะ
ไม่เป็นพร

22 อย่าพูดว่า "ข้าจะแก้แค้น
ความชั่ว" แต่จงรอคอยพระเย-
โฮวาห์ พระองค์จะทรงช่วยเจ้า
ให้รอด

23 ลูกตุ้มฉ้อฉลเป็นที่น่าสะ-
อิดสะเอียนต่อพระเยโฮวาห์
และตราซูเทียมเท็จก็ไม่ดี

24 ย่างเท้าของมนุษย์นั้นพระ
เยโฮวาห์ทรงเป็นผู้สั่ง แล้วคน
จะเข้าใจทางของเขาเองได้อย่างไร

25 ที่คนจะกินของบริสุทธิ์ และ
มาสอบถามเมื่อปฏิญาณไปแล้ว
ทั้งสองเป็นบ่วงดักตนเอง

26 กษัตริย์ที่ฉลาดย่อมผิดคน

(9) 1 พกษ 8:46 (10) พบญ 25:13 (11) สภษ 21:8 (12) อพย 4:11 (13) สภษ 6:9
(14) ปญจ 1:10 (15) สภษ 3:15 (16) สภษ 11:15 (18) สภษ 15:22 (19) สภษ 11:13
(20) สภษ 30:11 (21) สภษ 23:4 (22) สภษ 17:13 (23) สภษ 20:10; อสค 45:10

ชั่วร้าย แล้วทรงขับกงจักรทับเขา

27 จิตวิญญาณของมนุษย์เป็นที่ปองพระเยโฮวาห์ ส่องดูส่วนลึกที่สุดของเขาทั้งสิ้น

28 ความเมตตาและความจริงสว่างกษัตริย์ไว้ และความเมตตาที่เชิดชูพระที่นั่งของพระองค์ไว้

29 สง่าราศีของคนหนุ่มคือกำลังของเขา แต่ความงามของคนแก่คือผมหงอกของเขา

30 ความฟกช้ำดำเขียวของบาดแผลก็ชำระความชั่วเสีย การโอบอ้อมกระทำให้ส่วนลึกที่สุดสะอาดสะอาด

ทางแห่งสันติภาพ

21 พระทัยกษัตริย์เป็นเหมือนธารน้ำในพระหัตถ์ของพระเยโฮวาห์ พระเยโฮวาห์จะหันไปไหน ๆ ตามแต่พระองค์ทรงโปรด

2 ทางของคนทุกทางก็ถูกต้องในสายตาของตนเอง แต่พระเยโฮวาห์ทรงพินิจดูจิตใจ

3 ที่ จะกระทำความเที่ยงธรรมและความยุติธรรมก็เป็นทีโปรดปรานแต่พระเยโฮวาห์มากกว่าเครื่องสักการบูชา

4 สายตาที่หยิ่งยโส ใจเย่อหยิ่งและการไถนาของคนชั่วร้ายเป็นบาป

5 แผนงานของคนขยันขันแข็งนำสู่ความอุดมแน่นอน แต่ทุกคนที่เร่งร้อนก็มาสู่ความขัดสนเท่านั้น

6 การได้คลังทรัพย์มาด้วยลิ้นมุสาก็เป็นความอนิจจังที่เคลื่อนไป ๆ มา ๆ ของคนที่เสาะหาความตาย

7 ความทารุณของคนชั่วร้ายจะกวาดเขาไป เพราะเขาปฏิเสธไม่ยอมทำสิ่งที่ยุติธรรม

8 ทางของมนุษย์ตลบตะแลงและมีความผิด แต่ความประพฤติของผู้บริสุทธิ์นั้นถูกต้อง

9 อยู่ที่มุมบนหลังคาเรือนดีกว่าอยู่ในเรือนกว้างขวางร่วมกับหญิงชู้ทะเลาะ

10 วิญญาณของคนชั่วร้ายปรารถนาความชั่ว เพื่อนบ้านของเขาไม่เป็นที่ชอบใจในสายตาของเขา

11 เมื่อคนมักเยาะเย้ยถูกลงโทษ คนเขลาที่ฉลาดขึ้น เมื่อปราชญ์ได้รับการสั่งสอน เขาก็ได้ความรู้

12 คนชอบธรรมสังเกตดูเรือนของคนชั่วร้าย แต่พระเจ้าทรงคิดว่าคนชั่วร้ายลงเพราะเหตุความชั่วร้ายของเขา

13 บุคคลผู้อดหูไม่ฟังเสียงร้องของคนยากจน ตัวเขาเองจะร้องแต่ไม่มีใครได้ยิน

(27) ปฐก 2:7 (28) สภข 16:6 (29) ยรม 9:23 (30) สภข 19:25 (1) สภข 16:1

(2) สภข 16:2 (3) สภข 15:8 (4) สภข 6:17 (5) สภข 10:4 (6) สภข 10:2

(7) สภข 1:18-19 (8) ปฐก 6:5-6 (9) สภข 15:17 (10) สภข 3:29 (11) สภข 19:25

14 ให้ของกำนัลในที่ลับย่อม
แปรความโกรธ ให้สิ้นบนในอก
ก็แปรการพิโรธร้าย

15 เมื่อกระทำการตดสิ้นก็เป็น
การขึ้นบานแก่คนชอบธรรม แต่
คนกระทำความชั่วช้าจะได้รับ
ความพินาศ

16 ผู้ใดที่หันเหไปจากทางแห่ง
ความเข้าใจ จะพังกอยู่ในที่ประ-
ชุมของคนตาย

17 บุคคลที่รักความเพลิดเพลน
จะเป็นคนยากจน บุคคลที่รัก
เหล้าองุ่นและน้ำมันจะไม่มั่งคั่ง

18 คนชั่วร้ายเป็นค่าไถ่สำหรับ
คนชอบธรรม และคนละเมิด
สำหรับคนเที่ยงธรรม

19 อยู่ในแผ่นดินทูลกันดารดี
กว่าอยู่กับผู้หญิงที่ซึ่ทะเลาะและ
จู้จี้ขี้บ่น

20 คลังทรัพย์ประเสริฐและน้ำ
มันมีอยู่ในที่อาศัยของคนฉลาด
แต่คนโง่กินมันหมด

21 บุคคลผู้ตามติดความชอบ
ธรรมและความเอ็นดู จะพบ
ชีวิตและความชอบธรรมกับ
เกียรติยศ

22 ปราชญ์ปีนเข้าไปในเมือง
ของคนที่มีกำลัง และพังทลาย
ที่กำบังเข้มแข็งที่เขาไว้วางใจ

23 บุคคลที่รักษาปากและลิ้น
ของตนก็รักษาจิตใจเขาเองให้
พ้นความลำบาก

24 "คนเยอหยิ่งและคนมัก
เยาะเย้ย" เป็นชื่อของคนทีประ-
พฤติตัวด้วยความโกรธเยอหยิ่ง
ยโส

25 ความปรารถนาของคน
เกียจคร้านฆ่าตัวเขาเอง เพราะ
มือของเขาปฏิเสธไม่ทำงาน

26 เขาโลภอย่างตะกละอยู่วันยัง
ค่ำ แต่คนชอบธรรมให้และไม่
หวังเหนี่ยวไว้

27 เครื่องสักการบูชาของคน
ชั่วร้ายเป็นสิ่งที่น่าสะอิดสะ-
เอียน เมื่อนำมาด้วยใจที่ชั่ว
ร้ายจะยิ่งกว่านั้นสักเท่าใด

28 พยานเท็จจะต้องพินาศ แต่
คนที่พูดอย่างซื่อสัตย์นั้นฟังได้

29 คนชั่วร้ายทำให้หน้าของตน
ดำนไป แต่คนเที่ยงธรรมพิ-
เคราะห์ดูทางของตน

30 ปัญญาที่ดี ความเข้าใจก็ดี
คำปรึกษาก็ดี จะเอาชนะพระ
เยโฮวาห์ไม่ได้

31 ม้าก็เตรียมไว้พร้อมแล้วสำ-
หรับวันสงคราม แต่ความ
ปลอดภัยเป็นของพระเยโฮวาห์

หลักการฝ่ายศีลธรรม
22 ชื่อเสียงดีเป็นสิ่งควร
เลือกยิ่งกว่าความมั่ง
คั่งมากมาย และซึ่งเป็นที่โปรด
ปรานก็ยิ่งกว่ามีเงินหรือทอง
2 คนมั่งคั่งและยากจนประชุม
พร้อมกัน พระเยโฮวาห์ทรง

(15) โยบ 29:12 (16) สภข 13:20 (17) สภข 21:20 (18) สภข 11:8 (19) สภข 21:9
(20) สภข 10:22 (21) สภข 15:9 (22) 2 ซมอ 20:16 (23) สภข 10:19; 12:13
(24) สภข 6:17 (25) สภข 6:6 (26) กจ 20:33 (27) สภข 15:8 (28) สภข 6:19

สร้างเขาทั้งสิ้น
 3 คนหยิ่งรู้เห็นอันตรายและ
 ช้อนตัวของเขาเสีย แต่คนเขลา
 เดินเรื่อยไปและรับโทษ
 4 บำเหน็จของความถ่อมใจและ
 ความยำเกรงพระเยโฮวาห์ คือ
 ความมั่งคั่ง เกียรติและชีวิต
 5 นามและบ่วงอยู่ในทางของ
 คนตลบตะแลง บุคคลที่ระแวง
 ระวังจิตใจตนเองจะอยู่ไกลเสีย
 จากสิ่งเหล่านี้
 6 จงฝึกเด็กในทางที่เขาควร
 จะเดินไป และเมื่อเขาเติบโตแล้ว
 เขาจะไม่พรางจากทางนั้น
 7 คนมั่งคั่งปกครองเหนือคน
 ยากจน และคนขอยืมก็เป็นทาส
 ของคนให้ยืม
 8 บุคคลผู้ว่านความชั่วช้าจะ
 เกี่ยวความหายนะ และไม่เรียว
 แห่งความโกรธของเขาจะล้ม
 เหลว
 9 บุคคลที่มีตาแสดงใจกว้าง
 ขวางก็จะรับพร เพราะเขาแบ่ง
 ส่วนอาหารของเขาแก่คนยากจน
 10 จงจับคนมักเยาะเย้ยออกไป
 เสีย แล้วการวิวาทจะหมดไป
 เออ การวิวาทและการดูแคลน
 จะหยุดลง
 11 บุคคลที่รักใจบริสุทธิ์ เพราะ
 เหตุริมฝีปากของเขามีกรุณาคุณ
 กษัตริย์จะได้เป็นมิตรของเขา
 12 พระเนตรพระเยโฮวาห์เฝ้า

อยู่เหนือความรู้ แต่พระองค์
 ทรงคว่ำถ้อยคำของคนละเมิด
 13 คนเกียจคร้านกล่าวว่า "มี
 สิ่งโตอยู่ข้างนอก ข้าจะถูกฆ่า
 ตามถนน"
 14 ปากของหญิงชั่วเป็นหลุมลึก
 บุคคลซึ่งพระเยโฮวาห์ทรงพระ
 พิโรธจะตกลงในที่นั้น
 15 ความโง่ถูกผูกมัดอยู่ในใจ
 ของเด็ก แต่ไม่เรียวที่ดีสอนก็
 ชับมันให้ห่างไปจากเขา
 16 บุคคลผู้บีบบังคับคนยากจน
 เพื่อเพิ่มทรัพย์ศฤงคารของตน
 และผู้ที่เพิ่มให้แก่คนมั่งคั่ง จะ
 มาถึงความขัดสนอย่างแน่นอน
 17 เอียงหูของเจ้าและฟังถ้อย
 คำของปราชญ์ และเอาใจใส่
 ความรู้ของเรา
 18 เพราะถ้าเจ้ารักษาถ้อยคำ
 และความรู้ที่นั่นไว้ในตัวเจ้า ก็
 จะเป็นความชื่นใจแก่เจ้า แล้วทั้ง
 สองจะมั่นคงในริมฝีปากของเจ้า
 19 เพื่อความไว้วางใจของเจ้าจะ
 อยู่ในพระเยโฮวาห์ เราให้แจ้ง
 ประจักษ์แก่เจ้าในวันนี้แม้แก่ตัว
 เจ้าเอง
 20 เราได้เขียนให้เจ้าถึงสิ่งวิเศษ
 นักรู้ ถึงเรื่องการปรึกษา
 และความรู้แล้วมิใช่หรือ
 21 เพื่อเราจะให้เจ้าทราบถึง
 ความแน่นอนของถ้อยคำแห่ง
 ความจริง เพื่อเจ้าจะได้ตอบ

(3) สภษ 14:16 (4) สภษ 3:16 (5) สภษ 13:15 (6) ปฐก 18:19 (7) สภษ 22:16
 (8) โยบ 4:8 (9) สภษ 11:25 (10) สภษ 21:24 (11) สภษ 16:13 (12) 2 พศด 16:9
 (13) สภษ 15:19 (14) สภษ 2:16 (15) โยบ 14:4 (16) สภษ 22:22 (17) สภษ 2:2-5

ถ้อยคำแห่งความจริงแก่ผู้ที่ใช้
เจ้าไป

22 อย่าปล้นคนยากจน เพราะ
เขาเป็นคนยากจน หรือบีบบังคับ
คนทุกจิตใจที่ประตูเมือง

23 เพราะว่าพระเยโฮวาห์จะทรง
ว่าความแทนเขา และริบชีวิต
ของผู้ที่ริบเขา

24 อย่าเป็นมิตรกับคนที่ มัก
โกรธ หรือไปกับคนขี้โมโห

25 เกรงว่าเจ้าจะเรียนรู้ทางของ
เขา และพัวพันจิตใจเจ้าเข้าไป
บ่วง

26 อย่าเป็นพวกที่เป็นผู้ ค้ำ
ประกัน อย่าเป็นพวกผู้เป็น
ประกันหนี้สิน

27 ถ้าเจ้าไม่มีอะไรชำระเขา ทำ
ไม่จึงควรให้เขาเอาที่นอนไป
จากใต้ตัวเจ้าเล่า

28 อย่าย้ายหลักเขตเก่าแก่ซึ่ง
บรรพบุรุษของเจ้าได้ปักไว้

29 เจ้าเห็นคนที่ขยันในงานของ
เขาหรือ เขาจะได้เข้าเฝ้ากษัตริย์
เขาจะไม่ยืนอยู่ต่อหน้าคนต่ำ
ต้อย

การตักเตือนเรื่องความตะกละ
หญิงแพศยาและการดื่มสุรา

23 เมื่อเจ้านั่งลงรับประ-
ทานกับผู้ครอบครอง
บ้านเมือง จงสังเกตให้คิดว่าอะไร
อยู่ข้างหน้าเจ้า

2 ถ้าเจ้าเป็นคนตะกละ เจ้าจงจ่อ

มิดไว้ที่คอของเจ้า

3 อย่าปรารถนาของโอชะของ
ท่าน เพราะมันเป็นอาหารที่
หลอกลวง

4 อย่าทำงานเพื่อมั่งมี จงเลิกฟัง
สติปัญญาของตนเอง

5 เจ้าจะพังตาของเจ้าอยู่ที่ของ
อนิจจังหรือ เพราะแน่นอนที่
เดียวทรัพย์สมบัติมีปีก มันจะ
บินไปในท้องฟ้าเหมือนนก
อินทรี

6 อย่ากินอาหารของคนที่มี
แวตอันชั่วร้าย อย่าปรารถนา
ของโอชะของเขา

7 เพราะเขาคิดในใจอย่างไร เขาก็
เป็นอย่างนั้น เขาพูดกับเจ้าว่า
“จงกินและดื่มเถิด” แต่ใจของ
เขามีได้อยู่กับเจ้า

8 เจ้าจะต้องสำรองอาหารซึ่งเจ้า
ได้กินเข้าไปนั้น และเสียถ้อยคำ
แหลมขื่นของเจ้าเสียเปล่า ๆ

9 อย่าพูดให้คนโง่ได้ยิน เพราะ
เขาจะดูหมิ่นปัญญาแห่งถ้อยคำ
ของเจ้า

10 อย่าโยกย้ายเสาเขตเก่าแก่
หรือเข้าไปในไร่นาของคนกำ-
พร้าพอ

11 เพราะพระผู้ไถ่ของเขาแข็งแรง
พระองค์จะว่าคดีของเขาต่อ
ผู้เจ้า

12 จงเอาใจของเจ้ารับคำสั่ง
สอน และเอาหูของเจ้ารับถ้อย

(22) สภข 23:10 (23) สภข 23:11 (24) สภข 21:24 (25) สดต 106:35; สภข 13:20
(26) สภข 6:1 (27) สภข 20:16 (28) สภข 23:10 (29) สภข 10:4 (1) ปฐก 43:32
(2) สภข 18:8 (3) สภข 23:6 (4) สภข 28:20 (5) สดต 119:36 (6) สภข 22:9

<p>คำแห่งความรู้ 13 อัยยบัยงการตีสอนเสียจาก เด็ก เพราะถ้าเจ้าตีเขาด้วยไม้ เรียว เขาจะไม่ตาย 14 เจ้าจะตีเขาด้วยไม้เรียว แล้ว เจ้าจะช่วยชีวิตของเขาให้รอด จากนรก 15 บุตรชายของเราเอ๋ย ถ้าใจ ของเจ้าฉลาด ใจของเราเองก็จะ ยินดี 16 เออ วิญญาณของเราจะ เปรมปรีดี เมื่อริมฝีปากของเจ้า พูดสิ่งที่ถูกต้อง 17 อัยยให้ใจของเจ้าริษยาคน บาป แต่จงยำเกรงพระเยโฮวาห์ วันยังค่ำ 18 ด้วยว่าจะมีที่สิ้นสุดอย่าง แน่นอนที่เดียว และความคาด หวังของเจ้าจะมีได้ถูกต้อง 19 บุตรชายของเราเอ๋ย จงฟัง และจงฉลาดเถิด และนำใจของ เจ้าไปในทางนั้น 20 อัยยอยู่ท่ามกลางคนดี มี เหล้าองุ่น หรือท่ามกลางคน ตะกละที่กินเนื้อ 21 เพราะคนขี้เมาและคนตะ- กละจะมาถึงความยากจน และ ความมั่งวั่งเหงาจะเอาผ้าขี้ริ้วห่ม คนนั้น 22 จงฟังบิดาของเจ้าผู้ให้กำ- เนิดเจ้าและอย่าดูหมิ่นมารดา ของเจ้าเมื่อนางแก่</p>	<p>23 จงซื้อความจริงและอย่าขาย ไปเสีย จงซื้อปัญญา คำสั่งสอน และความเข้าใจ 24 บิดาของคนชอบธรรมจะ เปรมปรีดีอย่างยิ่ง บุคคลผู้ ให้กำเนิดบุตรที่ฉลาดจะยินดี เพราะเขา 25 บิดามารดาของเจ้าจะยินดี และผู้ทีคลอดเจ้าก็จะเปรมปรีดี 26 บุตรชายของเราเอ๋ย ขอใจ ของเจ้าให้เราเถอะ และให้ตา ของเจ้าสังเกตดูทางทั้งหลาย ของเรา 27 เพราะหญิงแพศยาเป็นหลุม ลึก และหญิงสัจจระเป็นเหมือน บ่อแคบ 28 นางหมอบคอยอยู่เหมือน คอยเหยื่อ และเพิ่มคนละเมิด ขึ้นท่ามกลางมนุษย์ 29 ใครที่ร้องโอย ใครที่ร้องอยู่ ใครที่มีการวิวาท ใครที่มีการ ร้องคราง ใครที่มีบาดแผล ปราศจากเหตุ ใครที่มีตาแดง 30 คือบรรดาผู้ที่นั่งแช่อยู่กับ เหล้าองุ่น บรรดาผู้ที่ไปแสวงหา เหล้าประสม 31 อัยยมองดูเหล้าองุ่นเมื่อมัน มีสีแดง เมื่อเป็นประกายในถ้วย และลงไปคล่องๆ 32 ณ ที่สุดมันก่ดเหมือนนุ และ มันฉกเอาเหมือนนุพิษ 33 ตาของเจ้าจะมองดูหญิงชั่ว</p>
---	---

(13) สภข 13:24 (14) สภข 22:15 (15) สภข 1:10 (16) สภข 8:6 (17) สภข 3:31
(18) สดต 37:37 (19) สภข 23:12 (20) สภข 23:29 (21) พบทญ 21:20; สภข 21:17
(22) สภข 1:8 (23) สภข 2:2 (24) สภข 23:15 (25) สภข 17:25 (26) สภข 23:15

และใจของเจ้าจะพูดตลบตะแลง
34 เออ เจ้าจะเป็นเหมือนคนที่
นอนอยู่กลางทะเล อย่างคนที่
นอนอยู่บนเสากางใบ
35 เจ้าจะว่า "เขาดีข้า แต่ข้าไม่
เจ็บ เขาทุบข้า แต่ข้าไม่รู้สึกรู้
จะตื่นเมื่อไรหนอ ข้าจะแสวงหา
การดีมีอีก"

การตักเตือนเรื่อง

การริษยาคนชั่ว

24 อย่าคิดริษยาคนชั่ว
หรือปรารถนาอยู่ร่วมกับเขา

2 เพราะว่าใจของเขาคิดประ-
กอบการทำลาย และริมฝีปาก
ของเขาพูดการประทุษร้าย

3 เรือนนั้นที่เขาสร้างกันด้วย
ปัญญา และสถาปนามันไว้ด้วย
ความเข้าใจ

4 โดยความรู้บรรดาห้องก็เต็ม
ไปด้วยความมั่งคั่งล้วนประเสริฐ
และผลิตผลิตทั้งสิ้น

5 คนฉลาดมีกำลังมาก และคนมี
ความรู้ก็เพิ่มกำลังขึ้น

6 เพราะว่าโดยการนำที่ฉลาด
เจ้าก็จะเข้าสงครามได้ และด้วย
มีที่ปรึกษามากๆ ก็มีความปลอดภัย

7 สำหรับคนโง่นั้นปัญญาสูงเกิน
ไป ที่ประตูเมืองเขาไม่อำปาก
พูด

8 บุคคลผู้กะแผนงานทำความ

ชั่วเขาเรียกกันว่าคนเจ้าเล่ห์
9 การคิดในเรื่องที่โง่เขลาเป็น
บาป และคนมักเยาะเย้ยเป็นที่
น่าเกลียดน่าชังแก่มนุษย์

10 ถ้าเจ้าท้อใจในวันแห่งความ
ชั่วร้าย กำลังของเจ้าก็น้อย

11 ถ้าเจ้าไม่ช่วยบรรดาผู้ที่ถูก
นำไปสู่ความมรณา และไม่ช่วย
บรรดาผู้ที่ตูปิดตูปี้ไปเพื่อถูก
ฆ่าให้รอด

12 ถ้าเจ้าจะว่า "ดูเถิด เราไม่รู้
เรื่องนี้เลย" พระองค์ผู้ทรงซึ่ง
ใจจะไม่ทรงเพ่งเล็งเห็นหรือ
พระองค์ผู้ทรงเฝ้าวิญญานอยู่
เหนือเจ้าจะไม่ทราบหรือ และ
พระองค์จะไม่ทรงเรียกเอาจาก
ทุกคนตามการกระทำของเขา
หรือ

13 บุตรชายของเราเอ๋ย จงรับ
ประทานน้ำผึ้งเพราะเป็นของดี
และรวงผึ้งซึ่งมีรสหวาน

14 การรู้จักปัญญาก็เป็นเช่นนั้น
แก้วิญญานของเจ้า เมื่อเจ้าพบ
ปัญญาก็จะมีบำเหน็จ และความ
คาดหวังของเจ้าจะไม่ถูกตัด
ออก

15 โอ คนชั่วร้ายเอ๋ย อย่าหมอบ
คอยเพื่อต่อสู้กับที่อาศัยของคน
ชอบธรรม อย่าปล้นเรือนของ
เขา

16 เพราะคนชอบธรรมล้มลง
เจ็ดครั้งแล้วก็ลุกขึ้นอีก แต่คน

(34) 1 ซมอ 25:33 (35) สภข 27:22 (1) สภข 24:19 (2) สภข 24:8 (3) สภข 9:1

(4) สภข 15:6 (5) สภข 8:14 (6) สภข 20:18 (7) สภข 14:6 (8) อสค 38:10-11

(9) สภข 24:8 (10) 1 ซมอ 27:1 (11) 1 ซมอ 26:8 (12) สภข 5:21 (13) สภข 25:16

ชั่วร้ายจะตกอยู่ในอาการร้าย
 17 อย่าเปรมปรีดีเมื่อศัตรูของ
 เจ้าล้ม และอย่าให้ใจของเจ้า
 ยินดีเมื่อเขาสะดุด
 18 เกรงว่าพระเยโฮวาห์จะทอด
 พระเนตรและไม่ทรงพอพระทัย
 และทรงหันความกริ้วจากเขา
 เสีย
 19 เจ้าอย่ากระวนกระวายเพราะ
 คนชั่ว และอย่ามีใจริษยาคน
 ชั่วร้าย
 20 เพราะคนชั่วจะไม่มีบำเหน็จ
 ประทีปของคนชั่วร้ายจะถูกดับ
 เสีย
 21 บุตรชายของเราเอ๋ย จงอย่า
 เกรงพระเยโฮวาห์และกษัตริย์
 อย่าเข้ายุ่งกับคนที่หันกลับจาก
 พระองค์ทั้งสองนั้น
 22 เพราะภัยพิบัติจากพระองค์
 ทั้งสองจะอุบัติขึ้นโดยพลัน และ
 ผู้ใดจะทราบถึงความพินาศที่จะ
 มาจากพระองค์ทั้งสอง
 23 ข้อความเหล่านี้เป็นคำกล่าว
 ของปราชญ์ด้วย การเห็นแก่
 หน้าคนใดในการตัดสินนั้นไม่ดี
 เลย
 24 บุคคลผู้กล่าวแก่คนชั่วร้าย
 ว่า "เจ้าไร้ความผิด" จะถูกชน
 ชาติทั้งหลายแฉ่งและประชาชาติ
 จะรังเกียจ
 25 แต่บรรดาผู้ชนาบเขาจะมี
 ความปิติยินดี และพรอันดีจะมี

อยู่กับเขา
 26 ทุกคนจะจูบริมฝีปากของผู้
 ให้คำตอบที่ถูกต้อง
 27 จงเตรียมงานของเจ้าที่ภาย
 นอก ทำทุกอย่างของเจ้าให้
 พร้อมที่ในนา และหลังจากนั้น
 ก็จงสร้างเรือนของเจ้า
 28 อย่าเป็นพยานปรักปรำ
 เพื่อนบ้านของเจ้าอย่างไม่มีเหตุ
 และอย่าล่อลวงด้วยริมฝีปาก
 ของเจ้า
 29 อย่างกล่าวว่า "ข้าจะทำแก่เขา
 อย่างที่เขาได้กระทำแก่ข้า ข้า
 จะทำตอบแก่เขาอย่างที่เขาได้
 กระทำ"
 30 เราผ่านไปที่ไร่นาของคน
 เกียจคร้าน ข้างสวนองุ่นของคน
 ที่ไร้ความเข้าใจ
 31 และดูเถิด มีหนามงอกเต็ม
 ไปหมด และแผ่นดินก็เต็มไป
 ด้วยตำแย และกำแพงหินของ
 มันก็พังลง
 32 แล้วเราได้เห็นและพิเคราะห์
 ดู เรามองดูและได้รับคำสั่งสอน
 33 "หลับนิด เคลิ้มหน่อย กอด
 มือพักนิดหน่อย
 34 แล้วความยากจนจะมาหาเจ้า
 อย่างนักท่องเที่ยว ความขัดสน
 อย่างคนถืออาวุธ"

คำสั่งสอนต่าง ๆ

25 ต่อไปนี้เป็นสุภาษิต
 ของซาโลมอนด้วย

(17) สภข 17:5 (18) พคค 4:21 (19) สภข 13:20 (20) สดต 9:17 (21) อพย 14:31
 (22) กตว 16:31 (23) สดต 107:43 (24) สภข 17:15 (25) ลนต 19:17; 1 ซมอ 3:13
 (26) สภข 15:23 (27) 1 พทษ 5:17 (28) สภข 14:5 (29) สภข 20:22 (30) สภข 6:6

เหมือนกัน ซึ่งคนของเฮเซคียาห์
 กษัตริย์แห่งยูดาห์ได้คัดลอกไว้
 2 สง่าราศีของพระเจ้าคือการ
 ช้อนสิ่งต่างๆไว้ แต่ศักดิ์ศรีของ
 กษัตริย์คือการค้นสิ่งต่างๆให้
 ปรากฏ
 3 ฟ้าสวรรค์สูงฉันใด และแผ่น
 ดินโลกลึกฉันใด พระทัยของ
 กษัตริย์ก็เหลือจะหยั่งรู้นั้น
 4 จงไล่ชื่อออกจากเงินเสีย แล้วจะ
 มีวิสต์สำหรับช่างทำขัน
 5 จงไล่คนชั่วร้ายออกไปเสียจาก
 พระพักตร์กษัตริย์ และพระ
 ที่นั่งของพระองค์จะสถาปนาไว้
 ด้วยความชอบธรรม
 6 อย่าเอาตัวเจ้าขึ้นมาข้างหน้า
 ต่อพระพักตร์กษัตริย์ หรือยืน
 อยู่ในที่ของผู้หลักผู้ใหญ่
 7 เพราะที่จะให้เขาว่า "เชิญขึ้น
 มาที่นี่" ก็ดีกว่าถูกไล่ลงไปต่ำ
 ต่อหน้าเจ้านายผู้ซึ่งตาของเจ้า
 ได้เห็นแล้ว
 8 อย่าตัววนนำเข้ามายังโรงศาล
 เพราะเมื่อเพื่อนบ้านของเจ้าทำ
 ให้เจ้าได้อายแล้ว ในที่สุดเจ้าจะ
 ทำอย่างไร
 9 จงตกลงเรื่องของเจ้ากับ
 เพื่อนบ้านของเจ้า และอย่าทำ
 ให้เผยความลับของเขา
 10 เกรงว่าผู้ที่ไต่ยืนจะนำความ
 อายมาสู่เจ้า และชื่อเสียงของ
 เจ้าจะมีหมองอยู่นาน

11 ถ้อยคำที่พูดเหมาะสมๆจะ
 เหมือนผลแอปเปิ้ลทองคำใน
 ภาชนะเงิน
 12 คนตักเตือนที่ฉลาดกับหูที่
 เชื้อฟังก็เหมือนตุ้มหูทองคำ
 หรืออาภรณ์ทองคำเนื้อดี
 13 หิมะให้ความเย็นในฤดูเกี่ยว
 อย่างไร ผู้สื่อสารที่สัตย์ซื่อย่อม
 ทำให้จิตวิญญาณของนายผู้ใช้
 เขาชุ่มชื้นอย่างนั้น
 14 คนที่อวดว่าจะให้ของกำนัล
 แต่มิได้ให้ ก็เหมือนเมฆและลม
 ที่ไม่มีฝน
 15 ความพากเพียรจะชักนำผู้
 ครอบครองได้ และลินที่อ่อน
 หวานจะทำให้กระดูกหักได้
 16 เจ้าได้พบน้ำผึ้งแล้วหรือ จง
 กินแต่พอดี เกรงว่าเจ้าจะอิม
 และอาเจียนออกมา
 17 อย่าให้เท้าของเจ้าอยู่ใน
 เรือนเพื่อนบ้านของเจ้านานๆ
 เกรงว่าเขาจะเหน็ดเหนื่อย
 เพราะเจ้า และเกลียดชังเจ้า
 18 คนใดที่เป็นพยานเท็จกล่าว
 โทษเพื่อนบ้านของเขา ก็เหมือน
 กระจบองศึก หรือดาบ หรือลูก
 ธนูที่คม
 19 การวางใจในคนที่ไม่ซื่อใน
 ยามลำบาก ก็เหมือนฟันที่หัก
 เสียหรือเท้าที่หลุดจากข้อต่อ
 20 บรรดาคนที่ร้องเพลงให้คน
 หนักใจฟัง ก็เหมือนคนถอด

(2) พบท 29:29 (3) สดต 103:11 (4) สภษ 17:3 (5) สภษ 20:8 (6) สภษ 26:27
 (7) สภษ 16:19 (8) สภษ 17:14 (9) มธ 18:5 (10) สดต 119:39 (11) สภษ 15:23
 (12) โยบ 42:11 (13) สภษ 26:25 (14) สภษ 20:6 (15) สภษ 15:1 (16) สภษ 24:13

เครื่องแต่งกายออกในวันที่อา-
กาศหนาว และเหมือนเอาน้ำส้ม
มาราดบนดินประหลิว

21 ถ้าศัตรูของเจ้าหิว จงให้อา-
หารเขารับประทาน และถ้าเขา
กระหาย จงให้น้ำเขาดื่ม

22 เพราะเจ้าจะกองถ่านที่ลุก
โพลงไว้บนศีรษะของเขา และ
พระเยโฮวาห์จะทรงให้บำเหน็จ
แก่เจ้า

23 ลมเหนือไล่ฝนไปเสียฉันใด
สีหน้าที่โกรธแค้นก็ไล่ลินที่
ส่อเสียดไปเสียฉันนั้น

24 อยู่ที่มุมบนหลังคาเรือนดี
กว่าอยู่ในเรือนกว้างขวางร่วมกับ
หญิงชู้ทะเลาะ

25 ชาวดีจากเมืองไกล ก็เหมือน
น้ำเย็นที่ให้แก่คนกระหาย

26 คนชอบธรรมที่ย่อมแพ้แก่
คนชั่วร้าย ก็เหมือนน้ำพุมิโคลน
หรือเหมือนน้ำบ่อที่สกปรก

27 ที่ จะกินน้ำผึ้งมากก็ไม่ดี
ฉะนั้นจึงเป็นการไร้เกียรติเมื่อ
ใครเสาะหาเกียรติสำหรับตนเอง

28 คนที่ปราศจากการปกครอง
จิตใจตนเองก็เหมือนเมืองที่
ปรั๊กหักพังและไม่มีกำแพง

ทางทั้งหลายของคนโง่เขลา

คนขี้เกียจและ

คนก่อความยุ่งยาก

26 เกียรติยศไม่เหมาะสม
กับคนโง่เช่นเดียวกับ

หิมะในฤดูร้อนและฝนในฤดู
เกี่ยว

2 คำสาปแช่งที่ไร้เหตุผลย่อมไม่
มาเกาะเช่นเดียวกับนกที่กำลัง
โฉบไปมาและนกนางแอ่นที่กำลัง
บิน

3 แส้สำหรับม้า บังเทียนสำหรับ
ลา และไม่เรียวยสำหรับหลังคน
โง่

4 อย่าตอบคนโง่ตามความโง่
ของเขา เกรงว่าเจ้าเองจะเป็น
เหมือนเขาเข้า

5 จงตอบคนโง่ตามความโง่ของ
เขา เกรงว่าเขาจะทำตัวฉลาด
ตามการล่อลวงของเขาเอง

6 บุคคลที่ส่งข่าวไปด้วยมือของ
คนโง่ก็ตัดเท้าของเขาเองออก
และตีความเสียหาย

7 คำอุปมาที่อยู่ในปากของคนโง่
ก็เหมือนขาของคนที่พิการที่ไม่
เท่ากัน

8 บุคคลผู้ให้เกียรติแก่คนโง่ก็
เหมือนผู้ที่มัดก้อนหินไว้กับสลิง

9 คำอุปมาที่อยู่ในปากของคนโง่
ก็เหมือนหนามเข้าอยู่ในมือคน
ขี้เมา

10 พระเจ้ายิ่งใหญ่ผู้ทรงสร้าง
สิ่งสารพัดได้ทรงให้บำเหน็จแก่
ทั้งคนโง่และคนละเมิด

11 คนโง่ที่ทำความโง่ซ้ำแล้วซ้ำ
อีกก็เหมือนสุนัขที่กลับไปหาสิ่ง
ที่มันสำรอกออกมา

(21) สภข 24:17 (22) 2 ซมอ 16:12 (23) โยบ 37:22 (24) สภข 19:13; 21:9

(25) ปฐก 21:16 (26) ปฐก 4:8 (27) สภข 26:16 (28) สภข 16:32 (1) สภข 26:3

(2) กตว 23:8 (3) สภข 10:13 (4) สภข 17:14 (5) 1 พกษ 22:24 (6) สภข 10:26

12 ท่านเห็นคนที่คิดว่าตัวเองฉลาดหรือ ยังมีหวังในคนใจได้มากกว่าในคนเช่นนั้น

13 คนเกียจคร้านพูดว่า "มีสิ่งโตอยู่ตามหนทาง มีสิ่งโตอยู่ตามถนน"

14 ประตูปิดไปมาด้วยบานพับของน้ำมันฉุนไต่ คนเกียจคร้านก็ทำอย่างนั้นบนที่นอนของเขา

15 คนเกียจคร้านฝังมือของเขาไว้ในอกเสื้อ เขาเห็นดเห็น้อยก็จะนำมือกลับมาที่ปากของตน

16 คนเกียจคร้านเห็นว่าตัวเองฉลาดกว่าคนเจ็ดคนที่ตอบได้อย่างหลักแหลม

17 บุคคลที่กำลังผ่านไปและเข้าอยู่ในการทะเลาะวิวาทซึ่งไม่ใช่เรื่องของเขาเองก็เหมือนคนจับหูสุนัข

18 คนบ้าที่โยนค้อนไฟ ลูกธนู และความตายออกไป

19 ก็เหมือนกับคนที่ล่อลวงเพื่อนบ้านของเขาและกล่าวว่า "ข้าล้อเล่นเท่านั้นเอง"

20 ที่ไหนที่ไม่มีผีไฟก็ดับ และที่ไหนที่ไม่มีคนชุบชิบ การทะเลาะวิวาทก็หยุดไป

21 ถ่านเป็นเชื้อเพลิง และฟืนเป็นเชื้อไฟฉุนไต่ คนที่มักทะเลาะวิวาทก็เป็นเชื้อการวิวาทนั้น

22 ถ้อยคำของผู้กระชิบนินทา

เหมือนบาดแผล มันลงไปยังส่วนข้างในของร่างกาย

23 ริมฝีปากที่ร้อนรนกับใจที่ชั่วร้ายก็เหมือนขี้เงินอยู่บนภาชนะดิน

24 บุคคลที่เกลียดผู้อื่นก็สอพลอด้วยริมฝีปากของตน และเก็บความหลอกลวงไว้ในใจ

25 เมื่อเขาพูดจาไพเราะน่าฟังอย่าเชื่อเขา เพราะมีสิ่งน่าเกลียดน่าชังเจ็ดอย่างอยู่ในใจของเขา

26 ถึงแม้เขาจะปิดความเกลียดชังของเขาไว้ด้วยความหลอกลวง ความชั่วร้ายของเขาจะเผยออกต่อหน้าที่ประชุมทั้งหมด

27 บุคคลที่ซัดหลุมพราง เขาจะตกลงไปเอง ผู้ใดให้ก้อนหินกลิ้งมา มันจะกลับทับเขาเอง

28 ลิ้นที่มูสาเกลียดชังผู้ที่มันทำลาย และปากที่ป้อยอกก็ทำ ความพินาศ

คำตักเตือนและ

คำสั่งสอนต่าง ๆ

27 อย่าคุยอวดถึงพรุ่งนี้ เพราะเจ้าไม่ทราบว่าจะนำอะไรมาให้บ้าง

จงให้คนอื่นยกย่องเจ้า และไม่ใช่ปากของเจ้าเอง ให้คนต่างถิ่นยกย่อง ไม่ใช่ริมฝีปากของเจ้าเอง

3 หินก็หนัก และทรายก็มีน้ำ

(12) สภข 22:29 (13) สภข 15:19 (14) สภข 6:9 (15) สภข 19:24 (16) สภข 26:12

(17) สภข 17:11 (19) สภข 10:23 (20) สภข 26:22 (21) สภข 10:12; 15:18

(22) สภข 18:8 (23) สภข 10:18 (25) สดต 12:2 (26) ปฐก 4:8 (27) สภข 28:10

หนัก แต่ความกริ้วโกรธของคน
 ใจก็หนักยิ่งกว่าทั้งสองอย่างนั้น
 4 ความพิโรธก็ดูร้าย ความโกรธ
 ก็รุนแรง แต่ใครจะยืนต่อหน้า
 ความริษยาได้
 5 ว่ากันต่อหน้าดีกว่ารักกันลับ ๆ
 6 บาทแผลที่มีตรทำก็สุจริต แต่
 การจับของศัตรูนั้นก็หลอกลวง
 7 บุคคลที่อ้อมแล้ว รวงผึ้งก็น่า
 เบื่อ แต่สำหรับผู้ที่หิว ทุกสิ่ง
 ที่ขมก็กลับหวาน
 8 คนที่เงินไปจากบ้านของตนก็
 เหมือนนกที่เงินไปจากรังของ
 มัน
 9 น้ำมันและน้ำหอมกระทำให้อา
 ยินดี และคำเตือนสติอันอ่อน
 หวานของเพื่อนก็เป็นทำให้ชื่นใจ
 10 อย่าทอดทิ้งมิตรของเจ้าเอง
 และมิตรของบิดาเจ้า และอย่า
 เข้าไปในเรือนพี่น้องของเจ้าใน
 วันที่เจ้าประสบหายนะ เพราะ
 เพื่อนบ้านสักคนที่อยู่ใกล้ดีกว่า
 พี่น้องคนหนึ่งที่อยู่ห่างไกล
 11 บุตรชายของเราเอ๋ย จงฉลาด
 และกระทำให้อาใจของเรายินดี
 เพื่อเราจะตอบบุคคลที่ตำหนิ
 เราได้
 12 คนหยิ่งรู้เห็นอันตรายและ
 ช้อนตัวของเขาเสีย แต่คนเขลา
 เดินเรื่อยไปและรับโทษ
 13 จงยึดเสื้อผ้าของเขาไว้ เมื่อ
 เขาเป็นประกันให้คนอื่น และ

ยึดตัวเขาไว้ เมื่อเขารับประกัน
 หญิงต่างดาว
 14 บุคคลที่ตื่นแต่เช้ามีดไปอวย
 พรเพื่อนบ้านด้วยเสียงดัง เข
 กลับจะเห็นว่าเป็นคำสาปแช่ง
 15 ฝนย่อยหยดไม่หยุดในวันที่
 ฝนตกฉันใด ผู้หญิงที่ซึ
 ทะเลาะก็เหมือนกันฉันนั้น
 16 ผู้ใดที่ จะย บย ้งเธอก็
 เหมือนยบย้งลมหรือกอบน้ำมัน
 ด้วยมือขวา
 17 เหล็กกลับเหล็กให้แหลมคม
 ได้ คนหนึ่งคนใดก็กลับหน้าตา
 ของเพื่อนให้หลักแหลมขึ้นได้
 ฉันนั้น
 18 บุคคลที่ดูแลต้นมะเดื่อจะได้
 กินผลของมัน และบุคคลที่ระ
 แวตระวังนายของตนจะได้รับ
 เกียรติ
 19 ในน้ำคนเห็นหน้าคนฉันใด
 จิตใจของคนก็ส่องคนฉันนั้น
 20 นรกและแดนพินาศไม่รู้จัก
 อ้อม ตาของคนเราก็ไม่รู้จักอ้อม
 เช่นกัน
 21 เบ้ามีไว้สำหรับเงิน เตาถลุง
 มีไว้สำหรับทองคำ คำสรรเสริญ
 ของคนจะพิสูจน์คน
 22 ถึงแม้เจ้าจะเอาคนโง่ใส่ครก
 ตำด้วยสากพร้อมกับข้าวสาลี
 ความโง่เขลาของเขาก็ยังไม่
 พราวจากเขา
 23 จงรู้ความทุกข์สุขของฝูงแพะ

(4) ยก 1:19 (5) สภข 28:23 (6) 2 ซมอ 12:7 (7) กตว 11:4-9 (8) โยบ 39:14-16
 (9) สภข 7:17 (10) 2 ซมอ 19:24 (11) สภข 10:1 (12) สภข 18:10 (13) สภข 6:1
 (14) 2 ซมอ 15:2 (15) สภข 19:13 (16) ยน 12:3 (17) 1 ซมอ 13:20-21; สภข 27:9

แกะของเจ้าให้ตี และจงเอาใจใส่
ฝูงวัวของเจ้า

24 เพราะความมั่งคั่งไม่ได้ทน
อยู่ได้เป็นนิรันดร์ และมงกุฎทนอยู่
ได้ทุกชั่วอายุหรือ

25 หญ้าแห้งปรากฏแล้ว และ
หญ้าอ่อนใหม่ปรากฏขึ้นมา และ
เขาเก็บผักหญ้าต่างๆที่ถูเขาหัก
แล้ว

26 ลูกแกะจะให้เสื้อผ้าแก่เจ้า
และแพะก็จะเป็นค่านา

27 และเจ้าจะมีนมแพะเป็นอา-
หารแก่เจ้าเพียงพอ ทั้งเป็นอา-
หารแก่คริวเรื้อนของเจ้า และ
เป็นเครื่องยังชีพสาวใช้ของเจ้า

บำเหน็จต่างๆ

ของคนชอบธรรม

28 คนชั่วร้ายก็หนีเมื่อไม่
มีใครไล่ตาม แต่คน
ชอบธรรมก็กล้าหาญอย่างสิงโต
2 เมื่อแผ่นดินละเมิดก็มีผู้
ครอบครองเพิ่มขึ้น แต่ด้วย
คนที่มีความเข้าใจและความรู้
เสถียรภาพของแผ่นดินนั้นจะ
ยั่งยืนนาน

3 คนยากจนที่บีบบังคับคนยาก
จนก็เหมือนฝนที่ซัดลงมา แต่
ไม่ให้อาหาร

4 บรรดาผู้ที่ทอดทิ้งพระราช
บัญญัติย่อมยกย่องคนชั่วร้าย
แต่บรรดาผู้ที่รักษาพระราช
บัญญัติย่อมคอยต่อสู้อัน

5 คนชั่วร้ายไม่เข้าใจความยุติ-
ธรรม แต่บรรดาผู้ที่แสวงหา
พระเยโฮวาห์เข้าใจสิ่งสารพัด

6 คนยากจนที่ดำเนินในความ
เที่ยงธรรมของเขา ก็ดีกว่าคน
มั่งคั่งที่คดโกงในทางของตน

7 บุคคลที่รักษาพระราชบัญญัติ
เป็นบุตรชายที่ฉลาด แต่เพื่อน
ของคนตะกละนำความอับอาย
มาถึงบิดาเขา

8 บุคคลที่เพิ่มทรัพย์ศฤงคาร
ของตนด้วยดอกเบี้ยและเงิน
เพิ่ม พระเจ้าจะทรงเอาทรัพย์
นั้นไปจากเขาเพื่อเพิ่มแก่คนที่
จะเอ็นดูคนยากจน

9 ถ้าผู้ใดหันไปเสียจากการ
ฟังพระราชบัญญัติ แม้อำริษ-
ฐานของเขาก็เป็นสิ่งที่น่าสะอิด
สะเอียน

10 บุคคลผู้นำคนชอบธรรมเข้า
ไปในทางชั่ว ก็จะถูกกลงในหลุม
ของเขาเอง แต่คนเที่ยงธรรมจะ
มีสิ่งของอย่างดี

11 คนมั่งคั่งก็ฉลาดตามการ
ลือลวงของเขาเอง แต่คนยากจน
ที่มีความเข้าใจก็รู้จักเขาอย่าง
แจ่มแจ้ง

12 เมื่อคนชอบธรรมชื่นชมยินดี
ความรุ่งเรืองก็มีมากขึ้น แต่เมื่อ
คนชั่วร้ายทวีอำนาจ คนก็พากัน
ซ่อนตัวเสีย

13 บุคคลที่ซ่อนความบาปของ

(24) สภข 23:5 (25) สภข 10:5 (26) โยบ 31:20 (27) สภข 30:8

(1) ลนต 26:17 (2) 1 พกษ 15:25 (3) มธ 18:28 (4) 1 ซมอ 23:19-21; สดต 10:3

(5) สภข 15:24 (6) สภข 28:18 (7) สภข 2:1 (8) สภข 13:22 (9) สภข 21:13

ตนจะไม่จำเรอ แต่บุคคลที่
สารภาพ และทิ้งความชั่วเสีย
จะได้ความกรุณา

14 คนที่เกรงกลัวอยู่เสมอก็เป็น
สุข แต่บุคคลที่ทำให้กระ-
ต่างจะตกในความลำบากยาก
เย็น

15 ผู้ครอบครองที่ชั่วร้ายเหนือ
คนยากจนก็เหมือนสิ่งโศคราม
หรือหมิ่นที่กำลังเข้าต่อสู้

16 ผู้ครอบครองที่ขาดความเข้าใจ
ก็เป็นผู้บิบบังคับที่ชั่วร้าย แต่
บุคคลที่เกลียดความโลภย่อม
ยึดปีเดือนของเขาออกไป

17 คนใดที่ทำรุนแรงต่อโลหิต
ของคนอื่น คนนั้นก็เป็นคน
หลบหนีอยู่จนลงไปสู่ปากแดน
อย่าให้ใครช่วยเขาเลย

18 บุคคลที่ ดำเนินในความ
เที่ยงธรรมจะได้รับการช่วยให้
รอด แต่คนที่มีเล่ห์กะเท่ไหน
ทางทั้งหลายของเขาเองจะล้มลง
ทันที

19 บุคคลที่ไถไรนาของตนจะได้
อาหารมากมาย แต่ผู้ที่ติดตาม
คนไร้ค่าจะยิ่งจนลง

20 คนที่สัตย์ซื่อจะได้รับพรมาก
มาย แต่ผู้ที่รับมั่งคั่งจะไม่มีโทษ
หาмиได้

21 ซึ่งจะเห็นแก่หน้าคนใดก็ไม่
ดี คนนั้นอาจจะละเมิดเพราะ
อาหารชิ้นหนึ่งก็เป็นได้

22 คนที่เร่งหาทรัพย์ศฤงคารก็
มีนัยน์ตาชั่ว และไม่ทราบว่
ความขัดสนจะมาถึงเขา

23 บุคคลที่ขนาบคนหนึ่งคนใด
ที่หลังเขาจะได้รับความชอบมาก
กว่าคนที่ป้อยอด้วยลินของตัว

24 บุคคลที่ขโมยของของบิดา
หรือมารดาของตน และกล่าวว่า
“อย่างนี้ไม่ละเมิด” เขาก็เป็น
เพื่อนของคนทำลาย

25 คนใจเย่อหยิ่งร้ให้เกิดการ
วิวาท แต่ผู้ที่วางใจในพระเย-
โฮวาห้จะเจริญขึ้น

26 บุคคลที่วางใจในจิตใจของ
ตัวเป็นคนโง่ แต่บุคคลที่ดำเนิน
ในปัญญาจะได้รับการช่วยให้พ้น

27 บุคคลที่ให้แก่คนยากจนจะ
ไม่รู้จักการขัดสน แต่บุคคลที่
ปิดตาของเขาเสียจากการนี้จะได้
รับการสาปแช่งมาก

28 เมื่อคนชั่วร้ายมีอำนาจขึ้น
คนก็ซ่อนตัวเสีย แต่เมื่อเขาทั้ง
หลายพินาศไป คนชอบธรรมก็
เพิ่มขึ้น

คนฉลาดเปรียบกับคนโง่เขลา

29 บุคคลที่ถูกตักเตือน
บ่อยๆ แต่ยังทำคอแข็ง
ประเดี๋ยวจะถูกทำลาย จึงรักษา
ไม่ได้

2 เมื่อคนชอบธรรมทวิอำนาจ
ประชาชนก็เปรมปรีดี แต่เมื่อ
คนชั่วร้ายครอบครอง ประชาชน

(14) สภข 23:17 (15) สภข 20:2 (16) 1 พภข 12:10 (18) สภข 10:9

(19) สภข 12:11 (20) สภข 20:6 (21) สภข 18:5 (22) สภข 28:20

(23) สภข 27:5 (24) สภข 19:26 (25) สภข 10:12 (26) สภข 3:5 (27) สภข 19:17

ก็คร่ำครวญ

3 บุคคลผู้รักปัญญาย่อมทำให้
บิดาของเขายินดี แต่ผู้ที่คบค้า
หญิงแพศยาก็ผลาญทรัพย์สิ่ง
ของของเขา

4 กษัตริย์ทรงให้เสถียรภาพแก่
แผ่นดินด้วยความยุติธรรม แต่
องค์ที่ทรงรับของกำนัลก็ทำให้
แผ่นดินย่อยยับ

5 คนที่ป้อยอเพื่อนบ้านของตน
ย่อมกางข่ายไว้ดักเท้าของเขา

6 คนชั่วติดกบอยู่ในการละเมิด
ของตน แต่คนชอบธรรมร้อง
เพลงและเปรมปรีดี

7 คนชอบธรรมรู้จักสิทธิของคน
ยากจน แต่คนชั่วร้ายไม่เข้าใจ
ความรู้อย่างนี้

8 คนมักเยาะเย้ยกระทำบ้าน
เมืองให้เข้าบ่วง แต่ปราชญ์แปร
ความโกรธเกรี้ยวไปเสีย

9 ถ้าปราชญ์มีเรื่องโต้เถียงกับ
คนโง่ ไม่ว่าเขาดุเดือดหรือหัว
เราะ ก็ไม่มีวันสงบลงได้

10 คนที่ กระจายเลือดย่อม
เกลียดคนเที่ยงธรรม แต่คน
ชอบธรรมแสวงหาชีวิตของเขา

11 คนโง่ยอมให้ความคิดของ
เขาพุ่งออกมาเต็มที่ แต่
ปราชญ์ย่อมยับยั้งความคิดไว้จน
ภายหลัง

12 ถ้าผู้ครอบครองเชื่อฟังความ
เท็จ ข้าราชการของท่านก็พลอย

ชั่วร้ายทั้งสิ้น

13 คนยากจนและคนหลอกลวง
มักมาประจัญหน้ากันเสมอ และ
พระเยโฮวาห์ประทานความ
สว่างแก่ตาของคนทั้งสอง

14 กษัตริย์ที่ พิพากษาคคนยาก
จนด้วยความสัตย์ซื่อ พระที่นั่ง
ของพระองค์จะสถาปนาอยู่เป็น
นิรันดย์

15 ไม้เรียวและคำตักเตือนทำ
ให้เกิดปัญญา แต่ถ้าปล่อยเด็ก
ไว้แต่ลำพังจะนำความอับอายมา
สู่มารดาของตน

16 เมื่อคนชั่วร้ายเพิ่มพูน การ
ละเมิดก็ทวีขึ้น แต่คนชอบธรรม
จะมองดูความล่มจมของเขา

17 จงฝึกสอนบุตรชายของเจ้า
และเขาจะให้เจ้าได้หยุดพัก เออ
เขาจะให้ความปิติยินดีแก่ใจของ
เจ้า

18 ที่ใด ๆ ที่ไม่มีนิมิต ประชาชน
ก็พินาศ แต่คนที่รักษาพระราช
บัญญัติจะเป็นสุข

19 สักแต่ใช้คำพูดเท่านั้นจะฝึก
สอนคนใช้ไม่ได้ เพราะถึงแม้
เขาเข้าใจ แต่เขาก็จะไม่ตอบ
สนอง

20 เจ้าเห็นคนที่ปากไวหรือ ยัง
มีหวังในคนโง่มากกว่าเขา

21 บุคคลที่ ทะนุ ถนอมคนใช้
ของตนตั้งแต่เด็ก ๆ ที่สุดจะเห็น
ว่าเขากลายเป็นบุตรชายของตน

(3) สภข 10:1 (4) สภข 29:14 (5) สภข 7:5 (6) สภข 5:22 (7) โยบ 29:16

(8) สภข 11:11 (9) สภข 26:4 (10) ปฐก 4:5-8 (11) สภข 12:16 (12) สภข 20:8

(13) มธ 9:9 (14) สภข 29:4 (15) สภข 29:15 (16) สภข 29:2 (17) สภข 29:15

22 คนเจ้าโมโหย่อมนำการวิ-
วาท และคนที่มักโกรธก็เป็น
เหตุให้มีการละเมิดมากขึ้น

23 ความเย่อหยิ่งของคนนำเขา
ให้ต่ำลง แต่คนที่มีใจถ่อมจะด้
รับเกียรติ

24 ผู้เข้าส่วนกับขโมยก็เกลียด
ชังชีวิตของตน เขาได้ยื่นคำสาป
แข่ง แต่ไม่เปิดเผยอะไรเลย

25 การกลัมนุษย์ก็เป็นบ่วงดัก
ไว้ แต่บุคคลที่วางใจในพระ
เยโฮวาห์ก็จะปลอดภัย

26 คนเป็นอันมากแสวงหา
ความพอใจจากผู้ครอบครอง
แต่ทุกคนจะด้ความยุติธรรม
จากพระเยโฮวาห์

27 คนไม่ชอบธรรมเป็นที่สะ-
อิดสะเอียนแก่คนชอบธรรม แต่
คนที่ยังธรรมในทางของเขา
กลับเป็นที่สะอิดสะเอียนแก่คน
ชั่วร้าย

ถ้อยคำของอากูร์
30 ถ้อยคำของอากูร์ บุตร
ชายยาเคห์ คือคำ
พยากรณ์ของเขา ชายคนนั้นพูด
กับอิธิเอล กับอิธิเอลและอูคาล
ว่า

2 แท้จริงข้าก็เขลากว่าคนใด ข้า
ไม่มีความเข้าใจอย่างมนุษย์

3 ข้าไม่เคยเรียนรู้ปัญญา ทั้งไม่
มีความรู้ขององค์ผู้บริสุทธิ์

4 ใครเล่าได้ขึ้นไปยังสวรรค์หรือ

ลงมา ใครเล่าได้รวบรวมลมไว้
ในกำมือของท่าน ใครเล่าได้เอา
เครื่องแต่งกายห่อหุ้มน้ำไว้
ใครเล่าได้สถาปนาที่สุดปลาย
แห่งแผ่นดินโลกไว้ นามของผู้
นั้นว่ากระไร และนามบุตรชาย
ของผู้นั้นว่ากระไร ถ้าท่านบอก
ได้

5 พระวณะทุกคำของพระเจ้า
นั้นก็บริสุทธิ์ พระองค์ทรงเป็น
โล่แก่บรรดาผู้ที่วางใจในพระ
องค์

6 อย่าเพิ่มอะไรเข้ากับพระวณะ
ของพระองค์ เกรงว่าพระองค์จะ
ทรงชนาบเจ้า และเขาจะเห็นว่า
เจ้าเป็นคนมูสา

7 ข้าพระองค์ขอสองสิ่งจากพระ
องค์ ขออย่าทรงปฏิเสธที่จะให้
ข้าพระองค์ก่อนข้าพระองค์ตาย

8 ขอให้ความไร้สาระและความ
มูสาไกลจากข้าพระองค์ ขออย่า
ประทานความยากจนหรือความ
มั่งคั่งแก่ข้าพระองค์ ขอเลี้ยง
ข้าพระองค์ด้วยอาหารที่พอดีแก่
ข้าพระองค์

9 เกรงว่าข้าพระองค์จะอุ่ม และ
ปฏิเสธพระองค์ แล้วพูดว่า
“พระเยโฮวาห์เป็นผู้ใดเล่า”
หรือเกรงว่าข้าพระองค์จะยาก
จนและขโมย และออกพระนาม
พระเจ้าของข้าพระองค์อย่างไร
ค่า

(22) สภข 10:12 (23) สภข 18:12 (24) สภข 1:11 (25) ปฐก 12:11 (26) สภข 19:6
(27) สภข 24:9 (1) สภข 31:1 (2) โยบ 42:3 (3) อมส 7:14 (4) พบญ 30:12
(5) สดต 12:6 (6) พบญ 4:2 (7) 1 พกษ 3:5 (8) สภข 21:6 (9) พบญ 6:10-12

10 อย่างกล่าวหาคนใช้ให้นาย
ของเขาฟัง เกรงว่าเขาจะแข่งเจ้า
และเจ้าจะต้องมีความผิด

11 มีคนชั่วอายุหนึ่งที่แข่งบิดา
ของตน และไม่อวยพรแก่มารดา
ของตน

12 มีคนชั่วอายุหนึ่งที่บริสุทธิ์ใน
สายตาของตนเอง แต่ยังมีได้รับ
การชำระล้างให้พ้นจากความ
โสโครกของตน

13 มีคนชั่วอายุหนึ่ง โอ ตาของ
เขาสูงจริงหนอ และหนังตาของ
เขาสูงยิ่ง

14 มีคนชั่วอายุหนึ่งที่พินของ
เขาเป็นเหมือนดาบ เขี้ยวของ
เขาเป็นเหมือนมีด เพื่อจะกลืน
กินคนยากจนเสียจากแผ่นดิน
โลก และคนขัดสนเสียจากท่าม-
กลางมนุษย์

15 ปลิงมีลูกตัวเมียสองตัว มัน
ร้องว่า "ให้ ให้" แต่สิ่งสามสิ่งนี้
ไม่เคยอ้อม เออ สิ่งไม่เคยพูด
ว่า "พอแล้ว"

16 คือแดนผู้ตาย ทรัพย์ของ
หญิงหมั้น แผ่นดินโลกที่ไม่อ้อม
น้ำ และไฟที่ไม่เคยพูดว่า "พอ
แล้ว"

17 นัยน์ตาที่เยาะเย้ยบิดาและ
ดูถูกไม่ฟังมารดาจะถูกลงกา
แห่งหุบเขาจิกออก และนก
อินทรีหนุ่มจะกินเสีย

18 มีสามสิ่งที่ประหลาดเหลือ

สำหรับข้า เออ สิ่งที่ข้าไม่เข้าใจ

19 คือท่าทีของนกอินทรีในฟ้า
ท่าทีของงูบนหิน ท่าทีของเรือ
ในท้องทะเล และท่าทีของชาย
กับหญิงสาว

20 นี้ เป็นทางของหญิงผู้ล่วง
ประเวณีคือ นางรับประทาน
และนางเซ็ดปาก และนางพูดว่า
"ฉันไม่ได้ทำผิด"

21 แผ่นดินโลกสันตะเทือนอยู่
ได้สามสิ่ง เออ มันทนอยู่ได้
สี่สิ่งไม่ได้

22 คือทาสเมื่อได้เป็นกษัตริย์
คนโง่เมื่อกินอิม

23 เมื่อหญิงที่น่าเกลียดซังได้
สามี และสาวใช้ที่ได้เป็นนาย
แทนนายหญิงของตน

24 มีสี่สิ่งในแผ่นดินโลกที่เล็ก
เหลือเกิน แต่มีปัญญามากเหลือ
ล้น

25 มด เป็นประชากรที่ไม่แข็ง
แรง แต่มันยังเตรียมอาหารของ
มันไว้ในฤดูแล้ง

26 ตัวกระจงผา เป็นประชากร
ที่ไม่มีกำลัง แต่มันยังสร้างบ้าน
ของมันในซอกหิน

27 ต๊กแตนไม่มีกษัตริย์ แต่มัน
ยังเดินขบวนเป็นแถว

28 แมงมุมนอน เจ้าเอามือจับได้
แต่มันยังอยู่ในพระราชวัง

29 มีสามสิ่งที่สว่างมากในท่า

(10) สภข 24:23 (11) สภข 30:12 (12) สภข 21:2 (13) สภข 6:17 (14) สภข 12:18
(15) อสย 57:3 (16) สภข 27:20 (17) สภข 30:11 (18) โยบ 42:3 (19) โยบ 39:27
(20) สภข 7:13 (22) สภข 19:10 (23) สภข 19:13 (24) โยบ 12:7 (25) สภข 6:6-8

เดิน เออ มีสิ่งที่ย่างเท้าของ
มันผ่าเผย

30 คือสิ่งโต ซึ่งเป็นสัตว์ที่มีกำลังมากที่สุด และไม่ยอมหันหลังกลับเพราะสิ่งโตเลย

31 สุนัขล่าเนื้อ แพะผู้ และกษัตริย์ผู้ซึ่งไม่มีใครก่อกองกบฏ

32 ถ้าเจ้าเป็นคนโง่ยกย่องตนเอง หรือคิดแผนการชั่วร้าย จงเอามือปิดปากของเจ้าเสียเถิด

33 เพราะเมื่อกวนน้ำนมก็ได้เนยขึ้น เมื่อบีบจมูกก็ได้โลหิต และเมื่อกวนโทโสก็ได้การวิวาท

ถ้อยคำของ

กษัตริย์เลมุเอล

31 ถ้อยคำของกษัตริย์เลมุเอล คือคำพยากรณ์ที่พระราชชนนีได้สอนไว้แก่พระองค์

2 อะไรเล่า ลูกแม่เอ๋ย อะไรเล่า ลูกแห่งท้องแม่เอ๋ย อะไรเล่า ลูกแห่งคำปฏิญาณของแม่เอ๋ย

3 อย่าให้กำลังของเจ้าแก่ผู้หญิง อย่าให้ทางของเจ้าแก่ผู้ทำลายกษัตริย์ใดๆ

4 โอ เลมุเอลเอ๋ย ไม่สมควรที่กษัตริย์ ไม่สมควรที่กษัตริย์จะแสวงเหล้าองุ่น หรือผู้ที่ครอบครองจะดื่มสุรา

5 เกรงว่าเขาจะดื่มและหลงลืมตัวบทกฎหมายนั้นเสีย และ

คำวินิจฉัยที่มีต่อคนทุกข์ยากก็ไขว่ไขว่ไป

6 จงให้สุราแก่ผู้ที่กำลังจะพินาศ และเหล้าองุ่นแก่ผู้ที่ทุกข์ใจอย่างขมขื่น

7 จงให้เขาดื่มและลืมความยากจนของเขา เพื่อจะจดจำความระทมทุกข์ของเขาไม่ได้อีกต่อไป

8 จงอำปากของเจ้าแทนคนใบ้ เพื่อสิทธิของทุกคนที่ถูกทิ้งร้างอยู่

9 จงอำปากของเจ้า พิพากษาอย่างชอบธรรม รักษาสิทธิของคนจนและคนขัดสนให้คงอยู่

ภรรยาที่ดี

10 ใครจะพบภรรยาที่ดี เพราะค่าของเธอประเสริฐยิ่งกว่าทับทิมมากนัก

11 จิตใจของสามีเธอก็วางใจในเธอ และสามีจะไม่ขาดกำไร

12 เธอจะทำความดีให้เขา ไม่ทำความร้าย ตลอดชีวิตของเธอ

13 เธอแสวงหาขนแกะและป่าน และทำงานด้วยมืออย่างเต็มใจ

14 เธอเป็นเหมือนกำปั้นของพ่อค้า เธอนำอาหารของเธอมาจากที่ที่ไกล

15 เธอลุกขึ้นตั้งแต่ยังมีตอยู่ และจัดอาหารให้ครัวเรือนของเธอ และจัดส่วนแบ่งให้แก่สาวใช้ของเธอ

(30) กตว 23:24 (31) สภข 16:14 (32) สภข 26:12 (33) สภข 15:18 (1) สภข 30:1 (2) อสย 49:15 (3) สภข 5:9 (4) ลนต 10:9 (5) สบค 2:5 (6) สดต 104:15 (7) อฟ 5:18 (8) สภข 24:7 (9) สภข 16:12 (10) สภข 12:4 (11) 2 พกษ 4:9-10

16 เธอพิเคราะห์ดูไร่นาแล้ว ก็ซื้อไว้ ด้วยผลแห่งน้ำมือของเธอ เธอปลูกสวนองุ่น

17 เธอคาดเอวของเธอด้วยกำลัง และกระทำให้แขนของเธอเข้มแข็ง

18 เธอรู้ว่าสินค้าของเธอเป็นของที่ดี กลางคืนตะเกียงของเธอก็ไม่ดับ

19 เธอยืนมือออกจับโน้ และมือของเธอจับเครื่องปั้น

20 เธอหยิบบิณฑ์ให้คนยากจน เธอยืนมือออกช่วยคนขัดสน

21 เธอไม่กลัวหิมะมาทำอันตรายแก่คนในครัวเรือนของเธอ เพราะบรรดาคนในครัวเรือนของเธอสวมเสื้อสีแดงสด

22 เธอทำผ้าปูสำหรับเธอด้วยลึงทอ เสื้อผ้าของเธอทำด้วยผ้าลินินและผ้าสีม่วง

23 สามीของเธอเป็นที่รู้จักที่ประตูเมือง เมื่อท่านนั่งอยู่ในหมู่พวกผู้ใหญ่ของแผ่นดินนั้น

24 เธอทำเครื่องแต่งกายด้วยผ้าลินินไว้ขาย เธอส่งผ้าคาดเอวให้แก่พ่อค้า

25 กำลังและเกียรติยศเป็นเครื่องนุ่งห่มของเธอ เธอจะปลื้มปิติในอนาคต

26 เธออ้าปากกล่าวด้วยสติปัญญา และกฎเกณฑ์แห่งความกรุณาที่อยู่ทีล้นของเธอ

27 เธอดูแลการงานในครัวเรือนของเธอ และไม่รับประทานอาหารแห่งความเกียจคร้าน

28 ลูก ๆ ของเธอตื่นขึ้นมาก็ชมเชยเธอ สามीของเธอก็ยกย่องเธอ

29 ว่า "สตรีเป็นอันมากทำอย่างดีเลิศ แต่เธอเลิศยิ่งกว่าเขาทั้งหมด"

30 เส้นที่เป็นของหลอกหลวงและความงามก็เปล่าประโยชน์ แต่สตรียำเกรงพระเยโฮวาห์จะได้รับการยกย่อง

31 จงให้เธอรับผลแห่งน้ำมือของเธอ และให้การงานของเธอยกย่องเธอที่ประตูเมือง

(17) 1 พกษ 18:46 (18) ปลูก 31:40 (19) อพย 35:25 (20) สกษ 1:24; รม 10:21 (21) สกษ 25:20 (22) สกษ 7:16 (23) สกษ 12:4 (24) สกษ 31:13 (25) โยบ 29:14 (26) สกษ 31:8 (27) สกษ 14:1 (29) พชม 6:8 (30) สกษ 6:25 (31) สกษ 31:16